

21998A0219(02)

19.2.1998

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

L 49/3

ACORD DE PARTENERIAT ȘI COOPERARE**între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora și Ucraina**

ACORD DE PARTENERIAT ȘI COOPERARE

de instituire a unui parteneriat între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte,
și Ucraina, pe de altă parte

REGATUL BELGIEI,

REGATUL DANEMARCEI,

REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,

REPUBLICA ELENĂ,

REGATUL SPANIEI,

REPUBLICA FRANCEZĂ,

IRLANDA,

REPUBLICA ITALIANĂ,

MARELE DUCAT AL LUXEMBURGULUI,

REGATUL ȚĂRILOR DE JOS,

REPUBLICA PORTUGHEZĂ,

REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD,

părți contractante la Tratatul de instituire a Comunităților Europene, la Tratatul de instituire a Comunității Europene a
Cărbunelui și Oțelului și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice,

denumite în continuare „state membre”, și

COMUNITATEA EUROPEANĂ, COMUNITATEA EUROPEANĂ A CĂRBUNELUI ȘI OȚELULUI ȘI COMUNITATEA
EUROPEANĂ A ENERGIEI ATOMICE,

denumite în continuare „Comunitatea”,

pe de o parte,

și UCRAINA,

pe de altă parte,

LUĂND ÎN CONSIDERARE dorința părților de a stabili relații strânse consolidând legăturile istorice existente între ele,

AVÂND ÎN VEDERE importanța dezvoltării unor legături de cooperare între Comunitate, statele sale membre și Ucraina și valorile
comune pe care acestea le împărtășesc,

RECUNOSCÂND că atât Comunitatea, cât și Ucraina doresc să consolideze aceste relații și să instituie un parteneriat și o cooperare
care să consolideze și să extindă relațiile stabilite în trecut, în special, prin Acordul dintre Comunitatea Economică Europeană
și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind comerțul și cooperarea
comercială și economică, semnat la 18 decembrie 1989,

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul Comunității și al statelor sale membre și al Ucrainei de a consolida libertățile politice și economice care constituie fundamentul înșuși al parteneriatului,

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de a promova pacea și securitatea internațională, precum și soluționarea pașnică a diferendelor și de a coopera în acest scop în cadrul Organizației Națiunilor Unite și al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa,

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul ferm al Comunității și al statelor sale membre și al Ucrainei privind punerea în aplicare deplină a tuturor principiilor și dispozițiilor din Actul final al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa (CSCE), din documentele finale ale conferințelor de evaluare de la Madrid și Viena, din documentul Conferinței CSCE de la Bonn privind cooperarea economică, din Carta de la Paris pentru o Nouă Europă și a Documentului CSCE Helsinki 1992, „Provocările schimbării”,

RECUNOSCÂND în acest context că susținerea independenței, a suveranității și a integrității teritoriale a Ucrainei vor contribui la salvagardarea păcii și a stabilității în regiunea Europei Centrale și de Est și a întregului continent european,

CONFIRMÂND atașamentul Comunității și al statelor membre și al Ucrainei la Carta Europeană privind Energia și la Declarația Conferinței de la Lucerna din aprilie 1993,

CONVINSE de importanța capitală a principiului statului de drept și respectării drepturilor omului, în special a drepturilor minorităților, a instituirii unui sistem multipartid cu alegeri libere și democratice și a liberalizării economice menite să pună bazele unei economii de piață,

CONSIDERÂND că există o legătură necesară între punerea în aplicare deplină a parteneriatului, pe de o parte, și continuarea realizării efective a reformelor politice, economice și juridice în Ucraina, pe de altă parte, precum și introducerea factorilor necesari pentru cooperare, în special având în vedere concluziile conferinței CSCE de la Bonn,

DORIND să încurajeze procesul de cooperare regională cu țările vecine în domeniile reglementate de prezentul acord în vederea promovării prosperității și a stabilității regiunii,

DORIND stabilirea și dezvoltarea unui dialog politic periodic privind chestiunile bilaterale și internaționale de interes comun,

RECUNOSCÂND ȘI SUSȚINÂND dorința Ucrainei de a stabili legături strânse de cooperare cu instituțiile europene,

LUÂND ÎN CONSIDERARE disponibilitatea Comunității de a dezvolta cooperarea economică și de a furniza asistență economică, după caz, pentru punerea în aplicare a reformei economice în Ucraina,

AVÂND ÎN VEDERE utilitatea acordului în favorizarea apropierii treptate dintre Ucraina și o zonă mai largă de cooperare în Europa și regiunile învecinate și integrarea progresivă a Ucrainei în sistemul comerțului internațional deschis,

AVÂND ÎN VEDERE angajamentul părților de a liberaliza comerțul, întemeiat pe principiile conținute în Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT), astfel cum a fost modificat prin Runda Uruguay,

CONȘTIENȚE de necesitatea de a îmbunătăți condițiile care afectează comerțul și investițiile, precum și condițiile în domenii precum stabilirea societăților, forța de muncă, prestarea de servicii și circulația capitalului,

SALUTÂND ȘI RECUNOSCÂND importanța eforturilor Ucrainei depuse în scopul tranziției economiei sale de la o țară cu economie de stat planificată centralizat către o economie de piață,

CONVINSE că un progres continuu spre o economie de piață va fi încurajat de cooperarea dintre părți în formele stabilite prin prezentul acord,

CONVINSE că prezentul acord va crea un nou climat pentru relațiile economice între părți și în special pentru dezvoltarea comerțului și a investițiilor, care sunt esențiale pentru restructurarea economică și modernizarea tehnologică,

DORIND instituirea unei strânse cooperări în domeniul protecției mediului având în vedere interdependența existentă între părți în acest domeniu,

ȚINÂND SEAMA de intenția părților de a dezvolta cooperarea în domeniul științei și al tehnologiei civile, inclusiv al cercetării spațiale, în vederea completării reciproce a activităților lor în acest domeniu,

DORIND instituirea unei cooperări culturale și îmbunătățirea schimbului de informații,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Se instituie un parteneriat între Comunitate și statele sale membre, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte. Obiectivele acestui parteneriat sunt:

- de a furniza cadrul adecvat pentru dialogul politic între părți, care să permită dezvoltarea unor strânse relații politice,
- de a promova comerțul și investițiile și relații economice armonioase între părți, încurajând în acest mod dezvoltarea lor durabilă,
- de a furniza o bază pentru o cooperare reciproc avantajoasă în domeniile economic, social, financiar, al științei civile, tehnologic și cultural,
- de a sprijini eforturile Ucrainei în consolidarea democrației proprii și în dezvoltarea economiei și finalizarea tranziției acesteia către o economie de piață.

TITLUL I

PRINCIPII GENERALE

Articolul 2

Respectul pentru principiile democratice și drepturile omului definite în special în Actul final de la Helsinki și în Carta de la Paris pentru o Nouă Europă, precum și pentru principiile economiei de piață, inclusiv cele enunțate în documentele conferinței CSCE de la Bonn, sprijină politica internă și externă a părților și constituie un element esențial al parteneriatului și al prezentului acord.

conformitate cu principiile Actului final de la Helsinki și ale dreptului internațional și în spiritul unor bune relații de vecinătate și vor depune toate eforturile pentru a încuraja acest proces.

Având în vedere cele menționate anterior, părțile consideră că dezvoltarea relațiilor lor ar trebui să ia în considerare în mod corespunzător dorința Ucrainei de a menține relații de cooperare cu celelalte State Independente.

Articolul 3

Părțile consideră că este esențial pentru stabilitatea și prosperitatea viitoare a regiunii fostei Uniuni Sovietice ca noile state independente care au apărut în urma dizolvării Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste (denumite în continuare „Statele Independente”) să mențină și să dezvolte cooperarea între ele în

Articolul 4

Părțile se angajează să ia în considerare, în special atunci când Ucraina va fi avansat mai mult în procesul de reformă economică, modificările dispozițiilor din titlurile relevante din prezentul acord, în special ale titlului III și ale articolului 49, în vederea

instituirii unei zone de liber schimb între ele. Consiliul de cooperare poate face recomandări părților cu privire la acestea. Aceste modificări intră în vigoare numai în temeiul unui acord între părți în conformitate cu procedurile lor. Părțile se consultă între ele în anul 1998 pentru a stabili dacă condițiile, și în special progresele Ucrainei în reformele orientate către o economie de piață și condițiile economice predominante în acel moment, permit începerea negocierilor cu privire la instituirea unei zone de liber schimb.

Articolul 5

Părțile se angajează să examineze împreună, de comun acord, modificările care se impun pentru oricare dintre părțile acordului, ținând seama de schimbările circumstanțelor și, în special, de situația care rezultă din aderarea Ucrainei la GATT. Prima examinare are loc după trei ani de la intrarea în vigoare a acordului sau în momentul în care Ucraina devine parte contractantă a GATT, în funcție de situația care intervine prima.

TITLUL II

DIALOGUL POLITIC

Articolul 6

Părțile stabilesc un dialog politic periodic între ele pe care intenționează să-l dezvolte și să-l intensifice. Acesta însoțește și consolidează apropierea dintre Comunitate și Ucraina, sprijină schimbările politice și economice care au loc în această țară și contribuie la instituirea de noi forme de cooperare. Dialogul politic:

- consolidează legăturile Ucrainei cu Comunitatea și, în acest mod, cu comunitatea națiunilor democratice. Convergența economică atinsă prin prezentul acord conduce la relații politice mai intense,
- determină o convergență tot mai mare a pozițiilor privind problemele internaționale de interes reciproc, mărind în acest mod securitatea și stabilitatea,
- încurajează părțile să depună eforturi pentru a coopera în chestiuni privind consolidarea stabilității și securității în Europa, respectarea principiilor democrației, respectarea și promovarea drepturilor omului, în special drepturile minorităților, și consultarea cu privire la chestiunile relevante, după caz.

Articolul 7

Consultări au loc, după caz, între părți la cel mai înalt nivel politic.

Articolul 8

La nivel ministerial, dialogul politic are loc în cadrul Consiliului de cooperare instituit prin articolul 85 și cu alte ocazii, prin acord reciproc, inclusiv cu Troica Uniunii Europene.

Alte proceduri și mecanisme pentru dialogul politic sunt instituite de părți, prin stabilirea contactelor, schimburilor și consultațiilor corespunzătoare, în special în următoarele forme:

- întâlniri periodice la nivel de funcționari superiori, între reprezentanții Ucrainei și reprezentanții Comunității,
- utilizarea la maximum a tuturor canalelor diplomatice între părți, inclusiv prin contacte adecvate atât într-un cadru bilateral, cât și multilateral, precum Organizația Națiunile Unite, întâlnirile din cadrul CSCE și altele,
- schimburi periodice de informații privind chestiunile de interes reciproc referitoare la cooperarea politică în Europa,
- orice alte mijloace care pot contribui la consolidarea și dezvoltarea dialogului politic.

Articolul 9

Dialogul politic la nivel parlamentar are loc în cadrul comisiei parlamentare de cooperare constituite în conformitate cu articolul 90.

TITLUL III

COMERȚUL CU MĂRFURI

Articolul 10

(1) Părțile își acordă reciproc tratamentul pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate în conformitate cu articolul 1 alineatul (1) din GATT.

(2) Dispozițiile alineatului (1) nu se aplică:

- (a) avantajelor acordate cu scopul de a crea o uniune vamală sau o zonă de liber schimb sau care decurg în urma creării unei astfel de uniuni sau zone,
- (b) avantajelor acordate anumitor țări în conformitate cu GATT și cu alte acorduri internaționale în favoarea țărilor în curs de dezvoltare,
- (c) avantajelor acordate țărilor vecine în scopul facilitării traficului de frontieră.

Articolul 11

(1) Părțile convin că principiul libertății de tranzit al mărfurilor este o condiție esențială pentru atingerea obiectivelor prezentului acord.

În această privință, fiecare parte asigură tranzitul fără restricții, *via* sau prin teritoriul său, a mărfurilor originare din teritoriul vamal sau destinate teritoriului vamal al celeilalte părți.

(2) Normele descrise la articolul V alineatele (2), (3), (4) și (5) din GATT se aplică între cele două părți.

(3) Normele conținute în prezentul articol nu aduc atingere normelor speciale privind sectoare specifice, în special transportul, sau produsele convenite între părți.

Articolul 12

Dispozițiile articolului 10 alineatul (1) și ale articolului 11 alineatul (2) nu se aplică, pe o perioadă de tranziție care expiră la 31 decembrie 1998 sau la aderarea Ucrainei la GATT, oricare dintre acestea ar interveni prima, avantajelor prevăzute de anexa I, acordate de Ucraina altor State Independente începând din ziua anterioară datei intrării în vigoare a acordului.

Articolul 13

Fără a aduce atingere drepturilor și obligațiilor care decurg din convențiile internaționale privind admiterea temporară a

mărfurilor care obligă ambele părți, fiecare parte acordă, de asemenea, celeilalte părți scutirea de taxe și taxe de import asupra mărfurilor admise temporar, în cazurile și în conformitate cu procedurile stipulate de alte convenții internaționale în această materie care îi impun astfel de obligații, în conformitate cu legislația sa. Sunt luate în considerare condițiile în care obligațiile care decurg dintr-o astfel de convenție au fost acceptate de partea în cauză.

Articolul 14

Mărfurile originare din Ucraina și, respectiv, din Comunitate sunt importate în Comunitate și, respectiv, Ucraina, fără restricții cantitative, fără a aduce atingere dispozițiilor articolelor 18, 21, 22 și anexei II la prezentul acord și dispozițiilor articolelor 77, 81, 244, 249 și 280 din Actul de aderare a Spaniei și Portugaliei la Comunitate.

Articolul 15

(1) Produsele din teritoriul unei părți importate pe teritoriul celeilalte părți nu sunt supuse, direct sau indirect, impozitelor interne sau altor taxe interne de orice fel, superioare celor aplicate, direct sau indirect, produselor naționale similare.

(2) Mai mult, acestor produse nu li se acordă un tratament mai puțin favorabil decât cel acordat produselor similare de origine națională în temeiul tuturor actelor cu putere de lege, normelor administrative și cerințelor cu privire la vânzarea lor internă, oferta lor de vânzare, cumpărarea, transportul, distribuția sau folosirea acestora. Dispozițiile prezentului alineat nu împiedică aplicarea de tarife interne de transport diferite, bazate exclusiv pe exploatarea economică a mijloacelor de transport și nu pe naționalitatea produsului.

Articolul 16

Următoarele articole GATT se aplică *mutatis mutandis* între cele două părți:

1. articolul VII alineatele (1), (2), (3), (4a), (4b), (4d), (5);
2. articolul VIII;
3. articolul IX;
4. articolul X.

Articolul 17

Mărfurile se comercializează între părți la prețul pieței.

Articolul 18

(1) Atunci când un produs este importat pe teritoriul uneia dintre părți în cantități atât de mari și în astfel de condiții încât să cauzeze sau să amenințe cu cauzarea unor prejudicii substanțiale producătorilor naționali de produse similare sau directe concurente, Comunitatea sau Ucraina, după caz, pot lua măsurile adecvate în conformitate cu procedurile și condițiile menționate în continuare.

(2) Înainte de a lua orice măsuri sau cât de curând posibil în cazurile în care se aplică dispozițiile alineatului (4), Comunitatea sau Ucraina, după caz, furnizează comitetului de cooperare toate informațiile relevante în vederea căutării unei soluții acceptabile pentru ambele părți.

(3) În cazul în care, ca rezultat al consultărilor, în termen de treizeci de zile de la notificarea comitetului de cooperare, părțile nu ajung la un acord cu privire la acțiunile necesare pentru evitarea situației, partea care a cerut consultările este liberă să restricționeze importurile produselor în cauză în măsura și pentru perioada de timp necesară pentru a preveni sau repara prejudiciile, sau să adopte orice alte măsuri adecvate.

(4) În împrejurări critice, în care întârzierea poate provoca prejudicii greu de reparat, părțile pot lua măsuri înainte de consultări, cu condiția ca aceste consultări să aibă loc de îndată după luarea unei astfel de măsuri.

(5) În alegerea unor măsuri în conformitate cu prezentul articol, părțile acordă prioritate acelor care perturbă cel mai puțin realizarea obiectivelor prezentului acord.

Articolul 19

Nici o dispoziție din prezentul titlu și, în special, din articolul 18, nu aduce atingere sau nu afectează în nici un fel instituirea de către oricare dintre părți a măsurilor antidumping sau compensatorii în conformitate cu articolul VI din GATT, Acordul privind aplicarea articolului VI din GATT, Acordul privind interpretarea și aplicarea articolelor VI, XVI și XXIII din GATT sau cu legislația internă corespondentă.

În ceea ce privește anchetele antidumping sau cele antisubvenție, fiecare parte este de acord să examineze observațiile celeilalte părți și să informeze părțile interesate în legătură cu faptele și considerațiile esențiale pe baza cărora trebuie să fie luată o decizie finală. Înainte de a se institui taxe antidumping sau compensatorii definitive, partea face tot posibilul pentru a găsi o soluție constructivă problemei.

Articolul 20

Acordul nu exclude interdicțiile sau restricțiile privind importurile, exporturile sau mărfurile în tranzit, justificate pe motive de moralitate publică, ordine publică sau siguranță publică; protecție a sănătății și a vieții persoanelor, animalelor și de conservare a plantelor; protecție a resurselor naturale; protecție a patrimoniului național cu valoare artistică, istorică sau arheologică sau de protecție a proprietății intelectuale, industriale și comerciale sau reglementările privind aurul și argintul. Cu toate acestea, astfel de interdicții sau de restricții nu reprezintă un mijloc de discriminare arbitrară sau o restricție deghizată asupra comerțului între părți.

Articolul 21

Prezentul titlu nu se aplică comerțului cu produse textile care intră sub incidența capitolelor 50-63 din nomenclatura combinată. Comerțul cu aceste produse este reglementat de un acord separat, parafat la 5 mai 1993 și aplicat cu titlu provizoriu de la 1 ianuarie 1993.

Articolul 22

(1) Comerțul cu produse reglementate de Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului este guvernat de dispozițiile prezentului titlu, cu excepția articolului 14 și, după intrarea în vigoare, de dispozițiile unui acord privind aranjamentele cantitative referitoare la schimburile de produse CECO.

(2) Pentru chestiunile referitoare la cărbune și oțel, s-a constituit un grup de contact format din reprezentanți ai Comunității, pe de o parte, și reprezentanți ai Ucrainei, pe de altă parte.

Grupul de contact schimbă în mod regulat informații cu privire la toate chestiunile referitoare la cărbune și oțel de interes pentru părți.

Articolul 23

Comerțul cu materiale nucleare face obiectul dispozițiilor unui acord special care urmează să se încheie între Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Ucraina.

TITLUL IV

DISPOZIȚII PRIVIND COMERȚUL ȘI INVESTIȚIILE

CAPITOLUL I

CONDIȚII DE MUNCĂ*Articolul 24*

(1) Sub rezerva legilor, condițiilor și procedurilor care se aplică în fiecare dintre statele membre, Comunitatea și statele membre se străduiesc să se asigure că tratamentul acordat resortisanților ucraineni, angajați în mod legal pe teritoriul unui stat membru, nu face obiectul nici unei discriminări bazate pe cetățenie, cu privire la condițiile de muncă, remunerație sau concedieri, în comparație cu propriii săi resortisanți.

(2) Sub rezerva legilor, condițiilor și procedurilor care se aplică în Ucraina, Ucraina se străduiește să se asigure că tratamentul acordat resortisanților unui stat membru, angajați în mod legal pe teritoriul Ucrainei, nu face obiectul nici unei discriminări bazate pe cetățenie, cu privire la condițiile de muncă, remunerație sau concedieri, în comparație cu propriii săi resortisanți.

*Articolul 25***Coordonarea securității sociale**

Părțile încheie acorduri pentru:

1. a adopta, sub rezerva condițiilor și modalităților care se aplică în fiecare stat membru, dispozițiile necesare pentru coordonarea sistemelor de asigurări sociale pentru lucrătorii de cetățenie ucraineană, angajați în mod legal pe teritoriul unui stat membru. Aceste dispoziții garantează, în special, că:
 - toate perioadele de asigurare, angajare sau ședere efectuate de astfel de lucrători în diferitele state membre sunt adăugate în scopul determinării drepturilor la pensia pentru limită de vârstă, de invaliditate sau de urmaș și în scopul beneficierii de îngrijire medicală pentru astfel de lucrători,
 - orice pensie pentru limită de vârstă, de urmaș, de invaliditate, pentru accidente de muncă sau pentru boli profesionale, cu excepția prestațiilor speciale necontributive, sunt liber transferabile la nivelul aplicat în temeiul legislației statului sau statelor membre debitoare,
2. a adopta, sub rezerva condițiilor și modalităților care se aplică în Ucraina, dispozițiile necesare pentru a acorda lucrătorilor

resortisanți ai unui stat membru și angajați în mod legal în Ucraina un tratament similar celui prevăzut la alineatul (1) a doua liniuță.

Articolul 26

Măsurile care trebuie luate în conformitate cu articolul 25 nu afectează drepturile sau obligațiile care decurg din acordurile bilaterale între Ucraina și statele membre, atunci când aceste acorduri prevăd un tratament mai favorabil pentru resortisanții Ucrainei sau pentru cei ai statelor membre.

Articolul 27

Consiliul de cooperare examinează eforturile comune care pot fi făcute pentru a controla imigrația ilegală, luând în considerare principiile și practica de readmisie.

Articolul 28

Consiliul de cooperare examinează îmbunătățirile care pot fi aduse condițiilor de muncă ale oamenilor de afaceri în conformitate cu angajamentele internaționale ale părților, inclusiv cele prevăzute de documentul Conferinței CSCE de la Bonn.

Articolul 29

Consiliul de cooperare face recomandări pentru punerea în aplicare a articolelor 24, 27 și 28.

CAPITOLUL II

CONDIȚII PRIVIND STABILIREA ȘI FUNCȚIONAREA SOCIETĂȚILOR*Articolul 30*

- (1) (a) Comunitatea și statele sale membre, în conformitate cu legislația și reglementările lor, acordă stabilirii societăților ucrainene pe teritoriile lor un tratament care nu este mai puțin favorabil decât cel acordat societăților din orice altă țară terță.
- (b) Fără a aduce atingere rezervelor enumerate de anexa IV, Comunitatea și statele sale membre, în conformitate cu

legislația și reglementările lor, acordă funcționării filialelor societăților ucrainene stabilite pe teritoriul lor un tratament care nu este mai puțin favorabil decât acela aplicat oricărei alte societăți comunitare.

- (c) Comunitatea și statele sale membre, în conformitate cu legislația și reglementările lor, acordă funcționării sucursalelor societăților ucrainene stabilite pe teritoriul lor un tratament care nu este mai puțin favorabil decât acela acordat sucursalelor societăților oricărei alte țări terțe.
- (2) (a) Fără a aduce atingere rezervelor enumerate de anexa V, Ucraina, în conformitate cu legislația și reglementările sale, acordă stabilirii societăților Comunității pe teritoriul său un tratament care nu este mai puțin favorabil decât acela acordat propriilor societăți sau societăților unei țări terțe, dacă acesta este mai bun.
- (b) Ucraina, în conformitate cu legislația și reglementările sale, acordă funcționării filialelor și sucursalelor societăților Comunității stabilite pe teritoriul său un tratament care nu este mai puțin favorabil decât acela acordat propriilor societăți sau sucursale sau societăților sau sucursalelor unei țări terțe.

(3) Dispozițiile alineatelor (1) și (2) nu pot fi folosite pentru a eluda legislația și reglementările unei părți care se aplică în scopul accesului la sectoare sau activități specifice al filialelor societăților celeilalte părți, stabilite pe teritoriul primei părți.

Tratamentul menționat la alineatele (1) și (2) este prevăzut în beneficiul societăților stabilite în Comunitate și, respectiv, în Ucraina, la data intrării în vigoare a prezentului acord, și al societăților stabilite ulterior, odată ce s-au stabilit.

Articolul 31

(1) Dispozițiile articolului 30 nu se aplică transportului aerian, pe apele interioare și transportului maritim, fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 104.

(2) Cu toate acestea, referitor la activitățile întreprinse de societățile de transport maritim care furnizează servicii de transport maritim internațional, inclusiv activități intermodale

care cuprind o parte de transport maritim, fiecare parte permite societăților celeilalte părți prezența comercială pe teritoriul său sub forma filialelor sau sucursalelor, în condiții de înființare și de funcționare nu mai puțin favorabile decât cele acordate societăților proprii sau sucursalelor sau filialelor societăților unei țări terțe, luându-le în considerare pe cele mai bune.

Astfel de activități includ, fără însă să se limiteze la acestea:

- (a) comercializarea și vânzarea de servicii de transport maritim și servicii conexe, prin contact direct cu clienții, de la oferta de preț până la facturare, dacă aceste servicii sunt executate sau oferite de însuși prestatorul de servicii sau prin prestatori de servicii cu care vânzătorul de servicii a încheiat acorduri comerciale permanente;
- (b) achiziționarea și folosirea, fie în numele lor, fie în numele clienților lor (și revânzarea către clienții lor) a oricărui serviciu de transport și servicii conexe, inclusiv servicii de transport intern de orice fel, în special pe căi navigabile interioare, drumuri și căi ferate, necesare pentru furnizarea unui serviciu integrat;
- (c) pregătirea documentației cu privire la documentele de transport, documentele vamale sau alte documente privind originea și caracterul mărfurilor transportate;
- (d) furnizarea de informații comerciale prin orice mijloace, inclusiv sisteme computerizate de informații și schimburi electronice de date (supuse oricăror restricții nediscriminatorii privind telecomunicațiile);
- (e) încheierea oricărui acord comercial, inclusiv participarea la capitalul societății și angajarea de personal recrutat la nivel local (sau în cazul personalului străin, sub rezerva dispozițiilor relevante din prezentul acord), cu orice societate de transport maritim stabilită local;
- (f) organizarea, în numele societăților, a escalelor navelor sau preluarea încărcăturilor atunci când este cazul.

Articolul 32

În sensul prezentului acord:

- (a) Prin „societate comunitară” sau, respectiv, „societate ucraineană”, se înțelege o societate înființată în conformitate cu legislația unui stat membru sau, respectiv, a Ucrainei, și care are sediul social sau administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității pe teritoriul Comunității sau, respectiv, al Ucrainei. Cu toate acestea, în cazul în care o societate înființată în conformitate cu legislația unui stat membru sau, respectiv, a Ucrainei, are numai sediul social pe teritoriul Comunității sau, respectiv, al Ucrainei, societatea

este considerată societate comunitară sau, respectiv, ucrainiană, dacă funcționarea sa are legături reale și continue cu economia unuia dintre statele membre sau, respectiv, a Ucrainei.

- (b) Prin „filială” unei societăți se înțelege o societate care este controlată de fapt de prima.
- (c) Prin „sucursală” a unei societăți se înțelege sediul secundar care nu are personalitate juridică, dar care are aparența de permanență, precum extensia unei societăți mamă, care are o administrare proprie și este echipată material pentru a negocia afaceri cu terți, astfel încât aceștia din urmă, deși știind că va exista, dacă este necesar, o legătură juridică cu societatea mamă, al cărei sediu este în străinătate, nu sunt obligați să trateze în mod direct cu o astfel de societate mamă, ci pot realiza tranzacții comerciale la locul sediului secundar care constituie această extensie.
- (d) Prin „stabilire” se înțelege dreptul societăților Comunității sau ale Ucrainei menționate la litera (a) de a începe activități economice prin înființarea de sucursale și de filiale în Ucraina și, respectiv, în Comunitate.
- (e) Prin „funcționare” se înțelege exercitarea de activități economice.
- (f) Prin „activități economice” se înțeleg activitățile cu caracter industrial, comercial, precum și profesiunile liberale.
- (g) Cu privire la transportul maritim internațional, inclusiv activitățile intermodale care cuprind o parte de transport maritim, resortisanții statelor membre sau ai Ucrainei, stabiliți în afara Comunității sau, respectiv, a Ucrainei și societățile de transport maritim stabilite în afara Comunității sau a Ucrainei și controlate de resortisanți ai unui stat membru sau, respectiv, de resortisanți ucraineni, beneficiază de dispozițiile prezentului capitol și ale capitolului III, în cazul în care navele lor sunt înmatriculate în acel stat membru sau, respectiv, în Ucraina, în conformitate cu legislațiile lor.

Articolul 33

(1) Fără a aduce atingere oricăror altor dispoziții ale prezentului acord, o parte nu este împiedicată să ia măsuri prudențiale, inclusiv pentru protecția investitorilor, deponenților, asiguraților sau persoanelor față de care prestatorul de servicii financiare are o obligație fiduciară, sau să asigure integritatea și stabilitatea sistemului financiar. Atunci când asemenea măsuri nu sunt conforme cu dispozițiile prezentului acord, ele nu pot fi folosite ca mijloace de evitare a obligațiilor unei părți în temeiul prezentului acord.

(2) Nici o dispoziție a prezentului acord nu este interpretată astfel încât să oblige o parte să dezvăluie informații referitoare la afacerile și conturile clienților individuali sau orice altă informație confidențială sau protejată aflată în posesia entităților publice.

Articolul 34

Dispozițiile prezentului acord nu aduc atingere punerii în aplicare de către fiecare parte a oricărei măsuri necesare pentru a preveni eludarea măsurilor luate de aceasta privind accesul unei terțe părți pe piața sa prin dispozițiile prezentului acord.

Articolul 35

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor capitolului I, o societate comunitară sau o societate ucraineană stabilită pe teritoriul Ucrainei sau, respectiv, al Comunității este îndreptățită să angajeze direct sau prin intermediul uneia dintre filialele sau sucursalele sale, în conformitate cu legislația în vigoare în țara gazdă de stabilire, pe teritoriul Ucrainei și, respectiv, al Comunității, resortisanți ai statelor membre ale Comunității și, respectiv, ai Ucrainei, cu condiția ca acești angajați să facă parte din personalul-cheie astfel cum este definit la alineatul (2) și să fie angajați exclusiv de societăți, filiale sau sucursale. Permisul de ședere și permisul de muncă ale acestor persoane acoperă numai perioada unei astfel de angajări.

(2) Personalul-cheie al societăților menționate anterior, denumite în continuare „organizații”, este constituit din „persoane transferate între întreprinderi” în conformitate cu litera (c) în următoarele categorii, cu condiția ca organizația să fie o persoană juridică și ca persoanele în cauză să fi fost angajate de aceasta sau să fi fost parteneri ai acesteia (altfel decât acționari majoritari), pentru cel puțin anul precedent acestui transfer:

- (a) persoane care lucrează pe o poziție superioară în cadrul unei organizații, care lucrează în principal în conducerea organizației, sub controlul sau direcția generală în principal din partea consiliului de administrație sau a acționarilor sau echivalentul acestora, a căror funcție constă în:

— conducerea organizației sau a unui departament sau a unei subdiviziuni a organizației,

— supravegherea și controlul muncii celorlalți angajați cu atribuții de supraveghere, profesionale sau manageriale,

— a avea puterea în mod personal de a angaja și concedia sau de a recomanda angajarea, concedierea și alte acțiuni privind personalul.

(b) persoanele care lucrează într-o organizație și au cunoștințe deosebite esențiale pentru service-ul, echipamentul de cercetare, tehnologiile sau administrarea organizației. Evaluarea unor astfel de cunoștințe poate reflecta, în afara cunoștințelor specifice pentru organizație, un înalt nivel de calificare care se referă la un tip de muncă sau de activitate care necesită cunoștințe tehnice specifice, inclusiv apartenența la o profesiune acreditată.

(c) o „persoană transferată între întreprinderi” este definită ca fiind o persoană fizică care lucrează într-o organizație pe teritoriul unei părți, fiind transferată temporar în contextul desfășurării unor activități economice pe teritoriul celeilalte părți; organizația în cauză trebuie să aibă locul principal de desfășurare a activității pe teritoriul unei părți și transferul să fie făcut către o unitate (filială, sucursală) a acelei organizații, care desfășoară efectiv activități economice similare pe teritoriul celeilalte părți.

Articolul 36

(1) Părțile depun eforturi pentru a evita luarea de măsuri sau acțiuni care fac condițiile de stabilire și funcționare a societăților fiecăreia dintre ele mai restrictive decât situația existentă în ziua precedentă datei semnării acordului.

(2) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere dispozițiilor articolului 44: situațiile reglementate de articolul 44 sunt guvernate exclusiv de dispozițiile acestuia, excluzând orice alte dispoziții.

(3) Acționând în spiritul parteneriatului și al cooperării și în lumina dispozițiilor articolului 51, guvernul Ucrainei informează Comunitatea cu privire la intențiile sale de a propune o nouă legislație sau de a adopta noi reglementări care pot face condițiile pentru stabilirea sau funcționarea în Ucraina a filialelor și sucursalelor societăților comunitare mai restrictive decât situația existentă în ziua precedentă datei semnării acordului. Comunitatea poate cere Ucrainei să-i comunice proiectele unor astfel de legi sau de reglementări și să înceapă consultări cu privire la aceste proiecte.

(4) Atunci când noua legislație sau noile reglementări introduse în Ucraina riscă să facă condițiile de stabilire a societăților comunitare pe teritoriul acesteia și pe acelea de funcționare a filialelor și sucursalelor societăților comunitare stabilite în Ucraina mai restrictive decât situația existentă la data semnării acordului, această legislație sau reglementări nu se aplică în primii trei ani de la intrarea în vigoare a actului relevant pentru acele filiale și sucursale stabilite deja în Ucraina la data intrării în vigoare a actului relevant.

CAPITOLUL III

PRESTAREA DE SERVICII TRANSFRONTALIERE ÎNTRE COMUNITATE ȘI UCRAINA

Articolul 37

(1) Părțile se angajează, în conformitate cu dispozițiile prezentului capitol, să ia măsurile necesare pentru a permite, în mod progresiv, prestarea de servicii de către societățile comunitare sau ucrainene care sunt stabilite într-o parte, alta decât aceea a destinatarului serviciilor, luând în considerare dezvoltarea sectorului de servicii în cele două părți.

(2) Consiliul de cooperare face recomandări pentru punerea în aplicare a alineatului (1).

Articolul 38

Părțile cooperează cu scopul de a dezvolta, în Ucraina, un sector al serviciilor care să respecte regulile pieței.

Articolul 39

(1) Părțile se angajează să aplice în mod eficient principiul accesului nelimitat la piața și traficul transportului maritim internațional pe o bază comercială.

(a) Dispozițiile menționate anterior nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor care decurg din Codul de conduită al Organizației Națiunilor Unite pentru conferințele maritime, astfel cum se aplică uneia sau alteia dintre părțile contractante ale prezentului acord. Companiile care nu fac parte dintr-o conferință sunt libere să opereze în concurență cu o conferință atât timp cât aderă la principiul concurenței loiale pe o bază comercială.

(b) Părțile își afirmă angajamentul cu privire la un mediu de liberă concurență care este o trăsătură esențială a comerțului vrac cu produse solide și lichide.

(2) La aplicarea principiilor alineatului (1), părțile:

(a) nu aplică, de la intrarea în vigoare a prezentului acord, nici o clauză de partajare a încărcăturilor din acordurile bilaterale între oricare stat membru al Comunității și fosta Uniune Sovietică;

(b) nu introduc clauze de partajare a încărcăturilor în acorduri bilaterale viitoare cu țări terțe, cu excepția acelor circumstanțe excepționale în care companiile maritime de linie din una sau alta dintre părțile contractante ale prezentului acord nu ar avea altfel posibilitatea efectivă de a face curse regulate din și înspre țările terțe în cauză;

- (c) interzic clauzele de partajare a încărcăturilor în viitoare acorduri bilaterale referitoare la comerțul vrac cu produse lichide și solide;
- (d) desființează, la intrarea în vigoare a prezentului acord, toate măsurile unilaterale, administrative, tehnice și alte obstacole care ar putea avea efecte restrictive sau discriminatorii asupra liberei prestări de servicii în transportul maritim internațional.

Fiecare parte acordă, *inter alia*, navelor care arborează pavilionul celeilalte părți un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat navelor proprii cu privire la accesul la porturile deschise comerțului internațional, folosirea infrastructurii și a serviciilor maritime auxiliare ale porturilor, precum și în ceea ce privește drepturile și taxele, facilitățile vamale și repartizarea de locuri de acostare și instalațiile de încărcare și descărcare.

Același tratament este acordat, de asemenea, de fiecare parte în ceea ce privește navele operate de către resortisanții și societățile celeilalte părți, care arborează pavilionul unei terțe țări, după o perioadă de tranziție, dar înainte de 1 iulie 1997.

(3) Resortisanții și societățile comunitare care prestează de servicii de transport maritim internațional sunt liberi să presteze servicii internaționale maritime-fluviale, pe căile navigabile interioare ale Ucrainei și viceversa.

Articolul 40

În vederea asigurării unei dezvoltări coordonate a transportului între părți, adaptată nevoilor lor comerciale, condițiile de acces reciproc la piață și la prestarea de servicii de transport rutier, feroviar și pe căi navigabile interioare și, după caz, de transport aerian pot fi abordate prin acorduri speciale, după caz, negociate între părți astfel cum sunt definite la articolul 99, după intrarea în vigoare a prezentului acord.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 41

(1) Dispozițiile prezentului acord se aplică sub rezerva limitărilor justificate pe motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică.

(2) Aceste dispoziții nu se aplică activităților care, pe teritoriul celeilalte părți, sunt legate, fie și ocazional, de exercitarea puterii publice.

Articolul 42

În sensul prezentului titlu, nici o dispoziție a prezentului acord nu împiedică părțile contractante să aplice legislația și reglementările proprii privind intrarea și șederea, angajarea, condițiile de muncă și stabilirea persoanelor fizice și prestarea de servicii, cu condiția ca, acționând astfel, să nu le aplice astfel încât să desființeze sau să compromită avantajele care decurg pentru o parte în temeiul dispozițiilor speciale ale prezentului acord. Această dispoziție nu aduce atingere punerii în aplicare a articolului 41.

Articolul 43

Societățile care sunt controlate și deținute integral în comun de societățile ucrainene și comunitare beneficiază, de asemenea, de dispozițiile capitolelor II, III și IV.

Articolul 44

Tratamentul acordat de oricare dintre părți celeilalte părți în temeiul prezentului acord, începând cu o lună înainte de ziua intrării în vigoare a obligațiilor relevante ale Acordului general privind comerțul cu servicii (GATS), în ceea ce privește sectoarele sau măsurile guvernate de GATS, nu este în nici un caz mai favorabil decât cel acordat de această primă parte în conformitate cu dispozițiile GATS cu privire la fiecare sector, subsector sau mod de prestare a serviciilor.

Articolul 45

În sensul capitolelor II, III și IV, nu se ia în considerare tratamentul acordat de către Comunitate, statele sale membre sau de Ucraina în temeiul angajamentelor contractate în acordurile de integrare economică în conformitate cu principiile articolului V din GATS.

Articolul 46

(1) Tratamentul pe baza clauzei națiunii celei mai favorizate acordat în conformitate cu dispozițiile prezentului titlu nu se aplică avantajelor fiscale pe care părțile le acordă sau urmează să le acorde în viitor pe baza acordurilor de evitare a dublei impozitări sau a altor aranjamente fiscale.

(2) Nici o dispoziție a prezentului titlu nu se interpretează ca împiedicând adoptarea sau aplicarea de către părți a oricărei

măsuri de prevenire a evitării sau evaziunii fiscale în temeiul dispozițiilor fiscale ale acordurilor de evitare a dublei impozitări și ale altor aranjamente fiscale sau ale legislației fiscale interne.

(3) Nici o dispoziție a prezentului titlu nu se interpretează ca împiedicând statele membre sau Ucraina să facă distincție, cu ocazia aplicării dispozițiilor relevante din propria legislație fiscală, între contribuabili care nu se află în situații identice, în special cu privire la domiciliul sau sediul lor.

Articolul 47

Fără a aduce atingere articolului 35, nici o dispoziție a capitolelor II, III și IV nu este interpretată ca dând dreptul:

— resortisanților statelor membre sau, respectiv, ai Ucrainei, de a intra sau a rezida, pe teritoriul Ucrainei sau, respectiv, al Comunității, în orice calitate și, în special, ca acționar sau par-

tener al unei societăți sau ca administrator sau angajat al acesteia sau ca furnizor sau beneficiar al serviciilor;

— filialelor sau sucursalelor comunitare ale societăților ucrainene să angajeze sau să dispună angajarea de resortisanți ucraineni pe teritoriul Comunității;

— filialelor ucrainene sau sucursalelor ucrainene ale societăților comunitare să angajeze sau să dispună angajarea de resortisanți ai statelor membre pe teritoriul Ucrainei;

— societăților ucrainene sau filialelor sau sucursalelor comunitare ale societăților ucrainene să furnizeze resortisanți ucraineni care să acționeze în numele și sub controlul altor persoane în temeiul unor contracte de muncă temporare;

— societăților comunitare sau filialelor sau sucursalelor ucrainene ale societăților comunitare să furnizeze lucrători care sunt resortisanți ai statelor membre în temeiul unor contracte de muncă temporare.

TITLUL V

PLĂȚI CURENTE ȘI CAPITAL

Articolul 48

(1) Părțile se angajează să autorizeze, în monedă liber convertibilă, toate plățile din balanța de plăți curente între rezidenți ai Comunității și ai Ucrainei în legătură cu circulația mărfurilor, serviciilor sau persoanelor realizată în conformitate cu dispozițiile prezentului acord.

(2) În ceea ce privește tranzacțiile din contul de capital al balanței de plăți, părțile asigură, de la data intrării în vigoare a prezentului acord, libera circulație a capitalului privind investițiile directe, realizate în societăți înființate în conformitate cu legislația țării gazdă și investițiile realizate în conformitate cu dispozițiile capitolului II din titlul IV, precum și lichidarea sau repatrierea acestor investiții și a oricărui profit care provine din acestea.

(3) Fără a aduce atingere alineatului (2) sau alineatului (5), de la data intrării în vigoare a prezentului acord nu se introduc noi restricții de schimb valutar privind libera circulație a capitalului și a plăților curente aferente între rezidenți ai Comunității și ai Ucrainei, iar aranjamentele existente nu devin mai restrictive.

(4) Părțile se consultă reciproc în vederea facilitării circulației formelor de capital, altele decât cele menționate la alineatul (2), între

Comunitate și Ucraina, pentru a promova obiectivele prezentului acord.

(5) Cu privire la dispozițiile prezentului articol, până la introducerea deplinei convertibilități a monedei ucrainene în sensul articolului VIII din Statutul Fondului Monetar Internațional (FMI), Ucraina poate, în condiții excepționale, să aplice restricții de schimb legate de acordarea sau primirea de credite financiare pe termen scurt și mediu, în măsura în care astfel de restricții sunt impuse Ucrainei pentru acordarea unor astfel de credite și sunt autorizate în conformitate cu statutul Ucrainei în cadrul FMI. Ucraina aplică aceste restricții în mod nediscriminatoriu. Ele sunt aplicate astfel încât să perturbe cât mai puțin prezentul acord. Ucraina informează de îndată consiliul de cooperare cu privire la introducerea unor astfel de măsuri și la alte modificări care pot fi aduse.

(6) Fără a aduce atingere alineatelor (1) și (2), când, în circumstanțe excepționale, circulația capitalurilor între Comunitate și Ucraina provoacă sau amenință să provoace dificultăți serioase în funcționarea politicii cursului de schimb sau a politicii monetare în Comunitate sau în Ucraina, Comunitatea și, respectiv, Ucraina pot adopta măsuri de salvagardare privind circulația capitalurilor între Comunitate și Ucraina pentru o perioadă care nu depășește șase luni, în cazul în care astfel de măsuri sunt strict necesare.

TITLUL VI

CONCURENȚA, PROTECȚIA PROPRIETĂȚII INTELLECTUALE, INDUSTRIALE ȘI COMERCIALE ȘI COOPERAREA LEGISLATIVĂ*Articolul 49*

(1) Părțile convin să remedieze sau să elimine, prin aplicarea legilor privind concurența sau cele echivalente, restricțiile impuse concurenței din partea întreprinderilor sau determinate de intervenția statului, în măsura în care aceste restricții pot aduce atingere comerțului dintre Comunitate și Ucraina.

(2) Pentru a atinge obiectivele menționate la alineatul (1):

(2.1) Părțile se asigură că adoptă și aplică legile cu privire la restricțiile privind concurența din partea întreprinderilor aflate sub jurisdicția lor.

(2.2) Părțile se abțin să acorde ajutoare de stat care favorizează anumite întreprinderi sau producția unor bunuri, altele decât produsele de bază definite de GATT, sau prestarea de servicii, care denaturează sau amenință să denatureze concurența, în măsura în care acestea pot aduce atingere comerțului dintre Comunitate și Ucraina.

(2.3) La cererea uneia dintre părți, cealaltă parte furnizează informații privind regimul său de ajutoare sau anumite cazuri individuale privind ajutoarele de stat. Nu este necesară furnizarea niciunei informații reglementate de dispozițiile legislative ale părților privind secretul profesional sau comercial.

(2.4) În cazul unor monopoluri naționale cu caracter comercial, părțile se declară pregătite ca, începând din al patrulea an de la intrarea în vigoare a prezentului acord, să asigure că nu există nici o discriminare între resortisanții părților în ceea ce privește condițiile de achiziționare sau de comercializare a mărfurilor.

(2.5) În cazul întreprinderilor aflate în proprietate publică sau al întreprinderilor cărora statele membre sau Ucraina le acordă drepturi exclusive, părțile se declară pregătite ca, începând din al patrulea an de la data intrării în vigoare a prezentului acord, să asigure că nu adoptă și nici nu mențin vreo măsură care perturbă comerțul dintre Comunitate și Ucraina, contrară intereselor fiecărei părți. Această dispoziție nu obstrucționează îndeplinirea, în fapt sau în drept, a sarcinilor speciale atribuite acestor întreprinderi.

(2.6) Perioada definită la alineatele (2.4) și (2.5) poate fi extinsă prin acordul părților.

(3) La cererea Comunității sau a Ucrainei, în cadrul comitetul de cooperare pot avea loc consultații cu privire la restricțiile și denaturarea concurenței menționate la alineatele (1) și (2), precum și cu privire la aplicarea regulilor lor de concurență, sub rezerva limitelor impuse de legile privind dezvăluirea informațiilor, confidențialitatea și secretul comercial. Consultațiile pot, de asemenea, să privească întrebări referitoare la interpretarea alineatelor (1) și (2).

(4) La cerere și în limita resurselor existente, părțile cu experiență în aplicarea regulilor de concurență acordă întreaga lor atenție furnizării de asistență tehnică celorlalte părți, în scopul dezvoltării și punerii în aplicare a regulilor de concurență.

(5) Dispozițiile menționate anterior nu aduc atingere în nici un fel dreptului părților de a aplica măsuri adecvate, în special cele prevăzute la articolul 19, pentru a remedia orice denaturare a comerțului cu bunuri sau servicii.

Articolul 50

(1) În temeiul dispozițiilor prezentului articol și ale anexei III, Ucraina continuă să îmbunătățească protecția drepturilor de proprietate intelectuală, industrială și comercială pentru a asigura, la sfârșitul celui de-al cincilea an de la intrarea în vigoare a prezentului acord, un nivel de protecție similar celui existent în Comunitate, incluzând mijloace eficiente pentru respectarea acestor drepturi.

(2) La sfârșitul celui de-al cincilea an de la intrarea în vigoare a prezentului acord, Ucraina aderă la convențiile multilaterale privind drepturile de proprietate intelectuală, industrială și comercială prevăzute la alineatul (1) din anexa III, la care statele membre sunt parte sau care sunt aplicate *de facto* de către statele membre, în conformitate cu dispozițiile relevante ale acestor convenții.

Articolul 51

(1) Părțile recunosc că apropierea legislației existente și viitoare a Ucrainei cu cea a Comunității constituie o condiție importantă pentru consolidarea legăturilor economice dintre Ucraina și Comunitate. Ucraina se străduiește să asigure că legislația ei devine în mod progresiv compatibilă cu legislația Comunității.

(2) Apropierea legislațiilor se extinde în special la următoarele domenii: legislația vamală, dreptul societăților comerciale,

legislația bancară, contabilitatea și fiscalitatea societăților, proprietatea intelectuală, protecția lucrătorilor la locul de muncă, serviciile financiare, regulile concurenței, achizițiile publice, protecția sănătății și a vieții oamenilor, animalelor și plantelor, mediu, protecția consumatorilor, impozitarea indirectă, norme și standarde tehnice, legi și reglementări nucleare, transport.

(3) Comunitatea furnizează Ucrainei asistența tehnică adecvată pentru punerea în aplicare a acestor măsuri, care poate include, în special:

- schimbul de experți;
- furnizarea urgentă de informații, în special cele privind legislația relevantă;
- organizarea de seminare;
- activități de formare profesională;
- ajutor pentru traducerea legislației Comunității privind sectoarele relevante.

TITLUL VII

COOPERAREA ECONOMICĂ

Articolul 52

(1) Comunitatea și Ucraina instituie o cooperare economică pentru a contribui la procesul de reformă economică, de redresare și dezvoltare durabilă a Ucrainei. Această cooperare consolidează și dezvoltă legăturile economice, în beneficiul ambelor părți.

(2) Politicile și celelalte măsuri visează promovarea reformelor economice, sociale și de restructurare a sistemului economic al Ucrainei și sunt ghidate de principiile privind durabilitatea și dezvoltarea socială armonioasă; acestea integrează, de asemenea, totalitatea considerațiilor privind mediul.

(3) În acest scop, cooperarea se concentrează pe cooperarea industrială, promovarea și protecția investițiilor, achizițiile publice, standarde și evaluări ale conformității, minerit și materii prime, știință și tehnologie, educație și formare profesională, agricultură și sectorul agroindustrial, energie, domeniul nuclear civil, mediu, transport, spațiu, telecomunicații, servicii financiare, spălarea banilor, politică monetară, dezvoltare regională, cooperare socială, turism, întreprinderi mici și mijlocii, informare și comunicare, protecția consumatorului, vamă, cooperare statistică, economie și droguri.

(4) O atenție specială este acordată măsurilor apte să promoveze cooperarea dintre Statele Independente și alte țări învecinate în scopul stimulării unei dezvoltări armonioase a regiunii.

(5) După caz, cooperarea economică și alte forme de cooperare prevăzute de prezentul acord pot fi sprijinite prin asistență tehnică acordată de Comunitate, luând în considerare regulamentul

Consiliului aplicabil asistenței tehnice acordate Statelor Independente, prioritățile convenite în programul indicativ privind asistența tehnică a Comunității acordată Ucrainei și procedurile de coordonare și de aplicare stabilite.

(6) Consiliul de cooperare face recomandări privind dezvoltarea cooperării în domeniile stabilite la alineatul (3).

Articolul 53

Cooperarea industrială

(1) Cooperarea are ca scop promovarea, în special, a:

- dezvoltării legăturilor comerciale între operatorii economici ai celor două părți, de exemplu, în vederea transferului de tehnologie și know-how;
- participării Comunității la eforturile Ucrainei de restructurare și de modernizare tehnică a industriei sale;
- îmbunătățirii administrării;
- dezvoltării unor practici și norme comerciale adecvate, inclusiv comercializarea produselor;
- protecției mediului;
- adaptării structurii producției industriale la standardele unei economii de piață avansate;
- conversiei complexului militar-industrial.

(2) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere aplicării normelor de concurență comunitare aplicabile întreprinderilor.

Articolul 54

Promovarea și protecția investițiilor

(1) Având în vedere puterile și competențele Comunității și, respectiv, ale statelor membre, cooperarea are ca scop instituirea unui climat favorabil investițiilor, atât naționale, cât și străine, în special prin crearea unor condiții mai bune pentru protecția investițiilor, transferul de capital și schimbul de informații privind oportunitățile de investiție.

(2) Cooperarea are ca scop, în special:

- încheierea, după caz, de acorduri între statele membre și Ucraina, pentru promovarea și protecția investițiilor;
- încheierea, după caz, de acorduri între statele membre și Ucraina, pentru evitarea dublei impozitări;
- crearea condițiilor favorabile pentru atragerea investițiilor străine în economia ucraineană;
- crearea unor legi și condiții stabile și adecvate pentru afaceri, precum și schimbul de informații privind actele cu putere de lege, normele și practicile administrative din domeniul investițiilor;
- schimbul de informații privind posibilitățile de investiții sub forma, *inter alia*, a târgurilor comerciale, expozițiilor, săptămânilor comerciale și a altor evenimente.

Articolul 55

Achizițiile publice

Părțile cooperează pentru a dezvolta condiții de concurență deschisă în atribuirea de contracte pentru bunuri și servicii, în special prin intermediul licitațiilor.

Articolul 56

Cooperarea în domeniul standardelor și al evaluării conformității

(1) Cooperarea între părți promovează alinierea la criteriile, principiile și orientările internaționale acceptate în domeniul calității. Acțiunea necesară facilitează evoluția spre recunoașterea reciprocă în domeniul evaluării conformității, precum și îmbunătățirea calității produselor ucrainene.

(2) În acest scop, părțile urmăresc:

- promovarea cooperării adecvate cu organizațiile și instituțiile specializate în aceste domenii;
- promovarea folosirii reglementărilor tehnice ale Comunității și aplicarea standardelor europene și a procedurilor de evaluare a conformității;
- favorizarea schimbului de experiență și de informații tehnice în domeniul managementului calității.

Articolul 57

Minerit și materii prime

(1) Părțile urmăresc creșterea investițiilor și a schimburilor în domeniul mineritului și al materiilor prime.

(2) Cooperarea se concentrează, în special, pe următoarele domenii:

- schimbul de informații privind dezvoltările în sectorul minier și al metalelor neferoase;
- stabilirea unui cadru legal pentru cooperare;
- chestiunile privind comerțul;
- dezvoltarea de măsuri legislative și de altă natură în domeniul protecției mediului;
- formare profesională;
- siguranța în industria minieră.

Articolul 58

Cooperarea în domeniul științei și tehnologiei

(1) Părțile promovează cooperarea în domeniul cercetării științifice civile și al dezvoltării tehnologice civile pe baza avantajului reciproc și, luând în considerare disponibilitatea resurselor, a accesului adecvat la programele lor și sub rezerva unor niveluri corespunzătoare de protecție eficientă a drepturilor de proprietate intelectuală, industrială și comercială.

(2) Cooperarea în domeniul științei și tehnologiei include:

- schimbul de informații științifice și tehnice;
- activități în comun de cercetare și de dezvoltare;
- activități de formare profesională și programe de mobilitate pentru oamenii de știință, cercetătorii și tehnicienii celor două părți care lucrează în domeniul cercetării și al dezvoltării.

Atunci când o astfel de cooperare ia forma unor activități care implică educație și/sau formare profesională, acestea se desfășoară în conformitate cu dispozițiile articolului 59.

Părțile, de comun acord, se pot angaja în alte forme de cooperare în domeniul științei și tehnologiei.

În desfășurarea unor astfel de activități de cooperare, o atenție specială este acordată reorientării oamenilor de știință, inginerilor, cercetătorilor și tehnicienilor care participă sau care au participat la cercetarea și producția de arme de distrugere în masă.

(3) Cooperarea reglementată de prezentul articol se pune în aplicare în conformitate cu acordurile speciale care urmează să fie negociate și încheiate în conformitate cu procedurile adoptate de fiecare parte, și care stabilesc în mod necesar, *inter alia*, dispoziții adecvate în materie de drepturi de proprietate intelectuală, industrială și comercială.

Articolul 59

Educație și formare profesională

(1) Părțile cooperează în scopul ridicării nivelului învățământului general și al calificării profesionale în Ucraina, atât în sectorul public, cât și în cel privat.

(2) Cooperarea se concentrează, în special, pe următoarele domenii:

- actualizarea sistemelor de învățământ superior și de formare profesională în Ucraina, incluzând sistemele de certificare a instituțiilor de învățământ superior și a diplomelor de învățământ superior;
- formarea profesională a conducătorilor din sectorul public și privat și a funcționarilor publici în domenii prioritare care urmează să fie determinate;
- cooperarea între instituțiile de învățământ, cooperarea între instituțiile de învățământ și întreprinderi;
- mobilitate pentru profesori, absolvenți, administratori, tinerii oameni de știință și cercetători și tineri;
- promovarea învățământului în domeniul studiilor Europene în cadrul instituțiilor adecvate;
- predarea limbilor comunitare;
- formarea postuniversitară a interpreților de conferință;
- formarea profesională a ziariștilor;
- formarea formatorilor.

(3) Participarea posibilă a uneia dintre părți la programele respective din domeniul educației și al formării profesionale al celeilalte părți poate fi luată în considerare în conformitate cu procedurile

lor și, după caz, pe baza participării Ucrainei la Programul Tempus al Comunității, se pot stabili cadre instituționale și planuri de cooperare.

Articolul 60

Agricultura și sectorul agroindustrial

Scopul cooperării în acest domeniu este urmărirea unei reforme agrare, modernizarea, privatizarea și restructurarea agriculturii, a sectorului agroindustrial și de servicii din Ucraina, dezvoltarea piețelor naționale și internaționale pentru produsele ucrainene, în condiții care să asigure protecția mediului, ținând seama de necesitatea de a îmbunătăți siguranța în aprovizionarea cu alimente. Părțile urmăresc, de asemenea, apropierea graduală a standardelor ucrainene de reglementările tehnice comunitare referitoare la produsele alimentare industriale și agricole, inclusiv standardele sanitare și fitosanitare.

Articolul 61

Energia

(1) Cooperarea se desfășoară în cadrul principiilor economiei de piață și a Cartei Europene a Energiei, pe baza unei integrări progresive a piețelor de energie din Europa.

(2) Cooperarea include, printre altele, următoarele domenii:

- impactul producției și consumului de energie asupra mediului, pentru a preveni sau a minimiza prejudiciul adus mediului rezultat din aceste activități;
- îmbunătățirea calității și a siguranței în aprovizionarea cu energie, inclusiv diversificarea furnizorilor într-o manieră sănătoasă din punct de vedere economic și ecologic;
- formularea unei politici energetice;
- îmbunătățirea gestionării și a reglementării sectorului energetic prin aliniere la economia de piață;
- introducerea unei serii de condiții instituționale, juridice, fiscale și a altor condiții necesare pentru a încuraja creșterea comerțului energetic și a investițiilor în domeniu;
- promovarea economisirii energiei și a eficienței energetice;
- modernizarea, dezvoltarea și diversificarea infrastructurii energetice;
- îmbunătățirea tehnologiilor de aprovizionare cu energie și utilizarea finală a tuturor tipurilor de energie;

— administrare și formare tehnică în sectorul energetic.

Articolul 62

Cooperarea în domeniul nuclear civil

(1) Având în vedere puterile și competențele Comunității și, respectiv, ale statelor membre, cooperarea în domeniul nuclear civil se desfășoară prin aplicarea, în conformitate cu procedurile legale ale fiecărei părți, a unor acorduri speciale privind comerțul cu materiale nucleare, securitatea nucleară și fuziunea termonucleară.

(2) Părțile cooperează, inclusiv în cadrul forumurilor internaționale, în rezolvarea problemelor care apar ca o consecință a accidentului de la Cernobâl; cooperarea implică, în special:

- un studiu comun al problemelor științifice legate de accidentul de la Cernobâl;
- combaterea contaminării radioactive a aerului, solului și apei;
- monitorizarea și supravegherea stării radioactive a mediului;
- gestionarea situațiilor nucleare/radioactive de urgență;
- decontaminarea terenurilor contaminate radioactiv și tratarea deșeurilor nucleare;
- problemele medicale legate de impactul accidentelor nucleare asupra sănătății populației;
- rezolvarea problemei de siguranță în legătură cu cel de-al patrulea reactor distrus de la Cernobâl;
- aspectele economice și administrative ale eforturilor de a depăși accidentul;
- formarea profesională în domeniul prevenirii și atenuării accidentelor nucleare;
- aspectele tehnice și științifice ale activităților de remediere privind eradicarea consecințelor accidentului de la Cernobâl;
- alte domenii sub rezerva acordului părților.

Articolul 63

Mediu

(1) Având în vedere Carta Europeană a Energiei și Declarația Conferinței de la Lucerna, 1993, părțile dezvoltă și consolidează cooperarea lor cu privire la mediu și la sănătatea oamenilor.

(2) Cooperarea are ca scop combaterea deteriorării mediului și, în special:

- monitorizarea eficientă a nivelurilor de poluare și evaluarea mediului; sistemul de informare privind starea mediului;
- combaterea poluării locale, regionale și transfrontaliere a aerului și apei;
- restaurarea ecologică;
- producția și utilizarea energiei în mod durabil, eficient și eficace din punct de vedere al mediului; siguranța uzinelor industriale;
- clasificarea și manipularea în siguranță a substanțelor chimice;
- calitatea apei;
- reducerea, reciclarea și eliminarea în siguranță a deșeurilor, punerea în aplicare a Convenției de la Basel;
- impactul agriculturii asupra mediului, eroziunea solului și poluarea chimică;
- protecția pădurilor;
- conservarea biodiversității, a zonelor protejate, gestionarea și utilizarea în mod durabil a resurselor biologice;
- amenajarea teritoriului, inclusiv construcții și urbanism;
- folosirea instrumentelor economice și fiscale;
- schimbarea climei globale;
- educația ecologică și conștientizarea;
- punerea în aplicare a Convenției de la Espoo privind evaluarea impactului asupra mediului într-un context transfrontalier.

(3) Cooperarea se desfășoară, în special, prin:

- planificarea pentru gestionarea dezastrelor și a altor situații de urgență;
- schimbul de informații și de experți, inclusiv de informații și experți care se ocupă de transferul tehnologiilor curate și utilizarea în siguranță din punct de vedere ecologic a biotehnologiilor;
- activități comune de cercetare;
- îmbunătățirea legislației în sensul respectării standardelor comunitare;
- cooperarea la nivel regional, inclusiv cooperarea în cadrul Agenției Europene de Mediu și la nivel internațional;
- dezvoltarea de strategii, în special cu privire la problemele globale și climatice și, de asemenea, în vederea realizării unei dezvoltări durabile;
- studii de impact asupra mediului.

Articolul 64**Transport**

Părțile dezvoltă și consolidează cooperarea lor în domeniul transportului.

Cooperarea în acest domeniu are ca scop, *inter alia*, restructurarea și modernizarea sistemelor și rețelelor de transport din Ucraina, precum și dezvoltarea și asigurarea, atunci când este cazul, a compatibilității sistemelor de transport în contextul obținerii unui sistem de transport global.

Cooperarea include, *inter alia*:

- modernizarea administrării și a funcționării transportului rutier, feroviar, al porturilor și al aeroporturilor;
- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii feroviare, a căilor navigabile, rutiere, portuare, a aeroporturilor și aeriene, inclusiv modernizarea rutelor majore de interes comun și a legăturilor transeuropene pentru mijloacelor de transport menționate anterior;
- promovarea și dezvoltarea transportului multimodal;
- promovarea programelor comune de cercetare și dezvoltare;
- pregătirea cadrului legislativ și instituțional pentru punerea în aplicare și dezvoltarea măsurilor, inclusiv privatizarea sectorului transporturilor.

Articolul 65**Spațiu**

Având în vedere competențele Comunității, respectiv ale statelor membre și ale Agenției Spațiale Europene, părțile promovează, după caz, cooperarea pe termen lung în domeniul cercetării spațiale civile, al dezvoltării și aplicațiilor comerciale ale acesteia. Părțile acordă o atenție deosebită inițiativelor care folosesc la maximum complementaritatea activităților lor spațiale.

Articolul 66**Serviciile poștale și telecomunicații**

În cadrul puterilor și competențelor lor, părțile extind și consolidează cooperarea în următoarele domenii:

- stabilirea politicilor și a orientărilor pentru dezvoltarea sectorului de telecomunicații și a serviciilor poștale;
- dezvoltarea principiilor unei politici tarifare și de comercializare în telecomunicații și servicii poștale;

— încurajarea dezvoltării proiectelor pentru telecomunicații și servicii poștale și atragerea investițiilor;

— mărirea eficienței și a calității furnizării de servicii poștale și de telecomunicații, printre altele prin liberalizarea activităților subsectoarelor;

— aplicații avansate din domeniul telecomunicațiilor, în special în domeniul transferului electronic de fonduri;

— gestionarea rețelelor de telecomunicații și „optimizarea” acestora;

— o bază reglementară adecvată pentru furnizarea serviciilor poștale și de telecomunicații și pentru folosirea unui spectru de frecvențe radio;

— formarea profesională în domeniul telecomunicațiilor și al serviciilor poștale pentru funcționarea în condiții de piață.

Articolul 67**Serviciile financiare**

Cooperarea are în vedere, în special, facilitarea integrării Ucrainei în sisteme universale acceptate de plăți mutuale. Asistența tehnică se concentrează pe:

— dezvoltarea serviciilor financiare și bancare, dezvoltarea unei piețe comune a resurselor de credit, integrarea Ucrainei într-un sistem universal acceptat de plăți mutuale;

— dezvoltarea unui sistem fiscal și a instituțiilor sale în Ucraina, schimbul de experiență și formarea profesională a personalului;

— dezvoltarea serviciilor de asigurări, care ar crea, *inter alia*, un cadru favorabil participării societăților comunitare în stabilirea de întreprinderi comune (joint venture) în sectorul asigurărilor din Ucraina, precum și dezvoltarea asigurării creditelor de export;

— cooperarea contribuie, în special, la încurajarea dezvoltării relațiilor dintre Ucraina și statele membre în sectorul serviciilor financiare.

Articolul 68**Spălarea banilor**

(1) Părțile convin cu privire la necesitatea de a face eforturi și de a coopera pentru a preveni folosirea sistemelor lor financiare pentru operațiuni de spălare a banilor proveniți din activități infracționale, în general, și din infracțiuni privind drogurile, în special.

(2) Cooperarea în acest domeniu include asistență tehnică și administrativă cu scopul de a stabili standarde adecvate împotriva spălării banilor, echivalente celor adoptate de Comunitate și de forumurile internaționale în acest domeniu, inclusiv Grupul de Lucru privind Acțiuni Financiare (FATF).

Articolul 69

Politica monetară

La cererea autorităților ucrainene, Comunitatea furnizează asistența tehnică pentru a sprijini eforturile Ucrainei în vederea creării și consolidării propriului său sistem monetar și introducerea unei noi unități monetare care va deveni monedă convertibilă și a adaptării graduale a politicilor sale la cele ale Sistemului Monetar European. Aceasta va include schimbul neoficial de opinii privind principiile și funcționarea Sistemului Monetar European.

Articolul 70

Dezvoltarea regională

(1) Părțile consolidează cooperarea în ceea ce privește dezvoltarea regională și amenajarea teritoriului.

(2) În acest scop, încurajează schimbul de informații de către autoritățile naționale, regionale și locale privind politica regională și a amenajării teritoriului și metodele de formulare a politicilor regionale, cu accent special pe dezvoltarea zonelor defavorizate.

De asemenea, încurajează contactele directe între regiunile în cauză și organizațiile responsabile de planificarea dezvoltării regionale cu scopul, *inter alia*, de a face schimb de metode și căi de încurajare a dezvoltării regionale.

Articolul 71

Cooperarea socială

(1) Referitor la sănătate și siguranță, părțile dezvoltă cooperarea între ele cu scopul de a îmbunătăți nivelul de protecție a sănătății și siguranței lucrătorilor.

Colaborarea include, în principal:

- educația și formarea profesională cu privire la problemele de sănătate și siguranță, acordând o atenție deosebită sectoarelor de activitate care prezintă un risc crescut;
- dezvoltarea și promovarea măsurilor preventive pentru combaterea bolilor profesionale și a altor afecțiuni legate de muncă;

— prevenirea riscurilor de accidente majore și gestionarea substanțelor chimice toxice;

— cercetarea în vederea dezvoltării bazei de cunoștințe referitoare la mediul de muncă și la sănătatea și siguranța lucrătorilor.

(2) Referitor la angajare, cooperarea include, în special, asistență tehnică pentru:

— optimizarea pieței muncii;

— modernizarea serviciilor agențiilor de plasament și de consultanță;

— planificarea și gestionarea programelor de restructurare;

— încurajarea dezvoltării serviciilor de plasament al forței de muncă locale;

— schimbul de informații referitor la programele privind munca flexibilă, inclusiv acelea care stimulează activitățile independente și cele care promovează spiritul de întreprindere.

(3) Părțile acordă o atenție deosebită cooperării în sfera protecției sociale, care, *inter alia*, include cooperarea în planificarea și punerea în aplicare a reformelor de protecție socială în Ucraina.

Aceste reforme au ca obiectiv dezvoltarea în Ucraina a metodelor de protecție intrinsece economiilor de piață și cuprind toate domeniile de protecție socială.

Articolul 72

Turismul

Părțile consolidează și dezvoltă cooperarea dintre ele, în special, prin:

— facilitarea comerțului turistic;

— cooperarea între entitățile oficiale de turism;

— creșterea fluxului de informații;

— transferul de know-how;

— studiul posibilităților de acțiuni comune;

— formarea profesională pentru dezvoltarea turismului.

Articolul 73

Întreprinderile mici și mijlocii

(1) Părțile au ca scop dezvoltarea și consolidarea întreprinderilor mici și mijlocii și a asociațiilor acestora, precum și cooperarea între IMM-urile din Comunitate și din Ucraina.

(2) Cooperarea include o asistență tehnică, în special în următoarele domenii:

- dezvoltarea unui cadru legislativ pentru IMM-uri;
- dezvoltarea unei infrastructuri adecvate (o agenție pentru a sprijini IMM-urile, comunicațiile, asistența la crearea unui fond pentru IMM-uri);
- dezvoltarea parcurilor tehnologice.

Articolul 74

Informare și comunicare

Părțile sprijină dezvoltarea metodelor moderne de gestionare a informațiilor, inclusiv mass-media, și stimulează schimbul reciproc eficient de informații. Se acordă prioritate programelor care au scopul de a oferi publicului larg informații de bază despre Comunitate și Ucraina, incluzând, când este posibil, accesul reciproc la bazele de date, cu respectarea deplină a drepturilor de proprietate intelectuală.

Articolul 75

Protecția consumatorului

Părțile cooperează strâns în scopul atingerii compatibilității între sistemele lor de protecție a consumatorului. Această cooperare cuprinde, în special, furnizarea de expertiză privind reforma legislativă și instituțională, stabilirea unor sisteme permanente de informare reciprocă privind produsele periculoase, îmbunătățirea informațiilor furnizate consumatorilor, în special a celor referitoare la prețuri, caracteristicile produselor și serviciile oferite, activități de formare profesională a funcționarilor din administrație și a altor reprezentanți ai intereselor consumatorilor, dezvoltarea schimburilor între reprezentanții intereselor consumatorilor și creșterea compatibilității politicilor de protecție a consumatorului.

Articolul 76

Vama

(1) Scopul cooperării este de a garanta respectarea tuturor dispozițiilor programate a fi adoptate referitoare la comerț și la comerțul echitabil și de a realiza apropierea sistemului vamal ucrainean de cel al Comunității.

(2) Cooperarea include, în special, următoarele:

- schimbul de informații;

— îmbunătățirea metodelor de muncă;

— introducerea Nomenclaturii Combinată și a documentului administrativ unic;

— interconectarea între sistemele de tranzit al Comunității și Ucrainei;

— simplificarea controalelor și formalităților cu privire la transportul mărfurilor;

— sprijinirea introducerii sistemelor de informare vamale moderne;

— organizarea de seminare și perioade de formare profesională.

(3) Fără a aduce atingere altor forme ale cooperării prevăzute de prezentul acord și, în special, la articolul 79, asistența reciprocă în domeniul vamal între autoritățile administrative ale părților se desfășoară în conformitate cu dispozițiile protocolului anexat la prezentul acord.

Articolul 77

Cooperarea în domeniul statistic

Cooperarea în acest domeniu ca scop dezvoltarea unui sistem statistic eficient pentru a furniza statistici fiabile, necesare pentru a sprijini și monitoriza procesul de reformă economică și pentru a contribui la dezvoltarea întreprinderilor private în Ucraina.

Părțile cooperează, în special, în următoarele domenii:

— adaptarea sistemului statistic ucrainean la metodele, standardele și clasificările internaționale;

— schimbul de informații statistice;

— furnizarea de informații statistice macro- și microeconomice necesare punerii în aplicare și gestionării reformelor economice.

În acest scop, Comunitatea contribuie furnizând Ucrainei asistență tehnică.

Articolul 78

Economia

Părțile facilitează procesul de reformă economică și coordonarea politicilor economice cooperând la îmbunătățirea înțelegerii

mecanismelor fundamentale ale economiilor în cauză, la elaborarea și punerea în aplicare a politicii economice în economiile de piață. În acest scop, părțile fac schimb de informații privind performanțele și perspectivele macroeconomice.

Comunitatea furnizează asistență tehnică astfel încât:

- să ajute Ucraina în procesul reformei economice prin furnizarea de asistență tehnică și de consultanță specializate;
- să încurajeze cooperarea între economiști în vederea grăbirii transferului de know-how pentru elaborarea politicilor economice și a asigurării unei largi diseminări a cercetării specifice acestor politici.

Articolul 79

Droguri

În cadrul puterilor și al competențelor fiecărei părți, acestea cooperează pentru creșterea eficienței și a eficacității politicilor și a măsurilor de combatere a producției, furnizării și traficului ilicit de substanțe stupefiante și substanțe psihotrope, inclusiv prevenirea devierii precursorilor chimici, precum și pentru promovarea prevenirii și reducerii cererii de droguri. Cooperarea în acest domeniu se bazează pe o consultare reciprocă și o coordonare strânsă între părți cu privire la obiectivele și măsurile privind diferitele domenii referitoare la droguri.

TITLUL VIII

COOPERAREA CULTURALĂ

Articolul 80

Părțile se angajează să promoveze, să încurajeze și să faciliteze cooperarea culturală. După caz, programele de cooperare culturală ale Comunității sau ale unuia sau a mai multor state membre pot face obiectul cooperării și pot fi dezvoltate și alte activități de interes reciproc.

TITLUL IX

COOPERAREA FINANCIARĂ

Articolul 81

Pentru a atinge obiectivele prezentului acord și în conformitate cu articolele 82, 83 și 84, Ucraina beneficiază de asistență financiară temporară din partea Comunității prin oferirea de asistență tehnică sub forma de finanțare nerambursabilă (grants) pentru a accelera transformarea economică a Ucrainei.

Articolul 82

Această asistență financiară este reglementată în cadrul programului Tacis prevăzut de regulamentul în cauză al Consiliului.

Articolul 83

Obiectivele și domeniile asistenței financiare a Comunității sunt stabilite într-un program indicativ care reflectă prioritățile stabilite care urmează să fie convenite între cele două părți, având în vedere necesitățile Ucrainei, capacitatea de absorbție sectorială și progresul privind reforma. Părțile informează consiliul de cooperare cu privire la acestea.

Articolul 84

Pentru a permite folosirea optimă a resurselor disponibile, părțile se asigură că există o strânsă colaborare între contribuțiile asistenței tehnice comunitare și acelea din alte surse, precum statele membre, alte țări și organizații internaționale, precum Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, precum și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și FMI.

TITLUL X

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE, GENERALE ȘI FINALE

Articolul 85

Se instituie un consiliu de cooperare care supraveghează punerea în aplicare a prezentului acord. Acesta se reunește la nivel ministerial o dată pe an și atunci când împrejurările o cer. Acesta examinează toate problemele majore care apar în cadrul acordului și orice alte probleme bilaterale și internaționale de interes comun, în scopul atingerii obiectivelor prezentului acord. De asemenea, consiliul de cooperare poate face recomandările adecvate, de comun acord între cele două părți.

Articolul 86

(1) Consiliul de cooperare este format din membri ai Consiliului Uniunii Europene și membri ai Comisiei Comunităților Europene, pe de o parte, și din membri ai guvernului Ucrainei, pe de altă parte.

(2) Consiliul de cooperare își stabilește regulamentul de procedură.

(3) Președinția consiliului de cooperare este deținută, alternativ, de un reprezentant al Comunității și de un membru al guvernului Ucrainei.

Articolul 87

(1) În îndeplinirea sarcinilor sale, consiliul de cooperare este asistat de un comitet de cooperare format din reprezentanți ai membrilor Consiliului Uniunii Europene și ai membrilor Comisiei Comunităților Europene, pe de o parte, și din reprezentanți ai guvernului Ucrainei, pe de altă parte, în mod normal la nivel de înalți funcționari. Președinția comitetului de cooperare este deținută, alternativ, de către Comunitate și de către Ucraina.

În regulamentul său de procedură, consiliul de cooperare stabilește sarcinile comitetului de cooperare, care includ pregătirea ședințelor consiliului de cooperare și modul de funcționare a comitetului.

(2) Consiliul de cooperare poate delega oricare dintre competențele sale comitetului de cooperare, care va asigura continuitatea între ședințele consiliului de cooperare.

Articolul 88

Consiliul de cooperare poate hotărî să instituie orice alt comitet sau organ special care să-l asiste în îndeplinirea sarcinilor sale și determină compunerea și sarcinile unor astfel de comitete sau organe, precum și modul lor de funcționare.

Articolul 89

La examinarea oricărei probleme din cadrul prezentului acord, în legătură cu o dispoziție privind un articol din GATT, consiliul de cooperare ia în considerare, în măsura posibilului, interpretarea care este în general dată articolului GATT în cauză de către părțile contractante la GATT.

Articolul 90

Se instituie o comisie parlamentară de cooperare. Aceasta este forumul în care membrii parlamentului ucrainean și ai Parlamentului European se reunesc și schimbă păreri. Aceasta se reunește la intervale pe care și le stabilește singură.

Articolul 91

(1) Comisia parlamentară de cooperare este formată din membri ai Parlamentului European, pe de o parte, și membri ai parlamentului ucrainean, pe de altă parte.

(2) Comisia parlamentară de cooperare își stabilește regulamentul de procedură.

(3) Comisia parlamentară de cooperare este prezidată pe rând de Parlamentul European și, respectiv, de Parlamentul ucrainean, în conformitate cu dispozițiile care urmează să fie stabilite prin regulamentul de procedură.

Articolul 92

Comisia parlamentară de cooperare poate cere informații relevante privind punerea în aplicare a prezentului acord consiliului de cooperare, care furnizează comisiei informațiile solicitate.

Comisia parlamentară de cooperare este informată cu privire la recomandările consiliului de cooperare.

Comisia parlamentară de cooperare poate face recomandări consiliului de cooperare.

Articolul 93

(1) În cadrul prezentului acord, fiecare parte se angajează să se asigure că persoanele fizice și juridice ale celeilalte părți au un acces fără nici o discriminare prin comparație cu propriii resortisanți la instanțele judecătorești și administrative competente ale părților pentru a-și apăra drepturile individuale și drepturile reale, inclusiv pe acelea privind proprietatea intelectuală, industrială și comercială.

(2) În limitele puterilor lor, părțile:

Articolul 95

- încurajează recurgerea la arbitraj pentru soluționarea litigiilor rezultate din tranzacțiile comerciale și de cooperare încheiate între operatorii economici ai Comunității și cei ai Ucrainei;
- convin ca, atunci când un litigiu este supus arbitrajului, fiecare parte la litigiu să își poată alege propriul arbitru, independent de naționalitatea acestuia, cu excepția cazului în care normele centrului de arbitraj ales de părți specifică altfel, și ca al treilea arbitru care prezidează sau arbitrul unic să poată fi resortisant al unei țări terțe;
- recomandă operatorilor lor economici să aleagă, de comun acord, legea aplicabilă contractelor lor;
- încurajează recurgerea la normele de arbitraj elaborate de Comisia Organizației Națiunilor Unite pentru dreptul comercial internațional (UNCITRAL) și la arbitrajul oricărui centru al unui stat semnatar al Convenției pentru recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, semnate la New York la 10 iunie 1958.

Articolul 94

Nici o dispoziție a prezentului acord nu împiedică o parte să adopte măsurile:

- (a) pe care le consideră necesare pentru a preveni divulgarea informațiilor contrare intereselor sale esențiale de securitate;
- (b) care se referă la producția sau comerțul cu arme, muniții sau materiale de război sau la cercetarea, dezvoltarea sau producția indispensabilă în scop de apărare, cu condiția ca asemenea măsuri să nu afecteze condițiile de concurență pentru produsele care nu sunt destinate unor scopuri specific militare;
- (c) pe care le consideră esențiale pentru securitatea proprie în cazul unor tulburări interne grave de natură să afecteze menținerea legii și ordinii, în caz de război sau de tensiuni internaționale grave care constituie o amenințare de război sau pentru îndeplinirea obligațiilor pe care le-a acceptat în vederea menținerii păcii și a securității internaționale;
- (d) pe care le consideră necesare pentru a-și respecta obligațiile și angajamentele internaționale privind controlul bunurilor și tehnologiilor industriale cu dublă utilizare.

(1) În domeniile reglementate de prezentul acord și fără a aduce atingere oricăror dispoziții speciale conținute de acesta:

- regimul aplicat de Ucraina față de Comunitate nu poate determina nici o discriminare între statele membre, resortisanții lor sau societățile sau firmele acestora;
- regimul aplicat de Comunitate față de Ucraina nu poate determina nici o discriminare între resortisanții ucraineni, societățile sau firmele acesteia.

(2) Dispozițiile alineatului (1) nu aduc atingere drepturilor părților de a aplica dispozițiile speciale ale legislației lor fiscale contribuabililor care nu se află în situații identice cu privire la domiciliul sau sediul lor.

Articolul 96

(1) Fiecare dintre cele două părți poate sesiza consiliul de cooperare în legătură cu orice litigiu privind aplicarea sau interpretarea prezentului acord.

(2) Consiliul de cooperare poate soluționa litigiile pe calea unei recomandări.

(3) În eventualitatea în care nu este posibilă soluționarea unui litigiu în conformitate cu alineatul (2), oricare dintre părți poate notifica celeilalte numirea unui conciliator; în termen de două luni, cealaltă parte trebuie să numească un al doilea conciliator. Pentru aplicarea acestei proceduri, Comunitatea și statele membre sunt considerate ca o singură parte la litigiu.

Consiliul de cooperare numește un al treilea conciliator.

Recomandările conciliatorului sunt adoptate cu majoritate. Aceste recomandări nu sunt obligatorii pentru părți.

Articolul 97

Părțile convin să se consulte prompt, prin intermediul canalelor adecvate, la cererea uneia dintre ele, pentru a dezbate orice problemă referitoare la interpretarea sau punerea în aplicare a prezentului acord și a altor chestiuni specifice relațiilor dintre părți.

Dispozițiile prezentului articol nu afectează în nici un fel și nu aduc atingere articolelor 18, 19, 96 și 102.

Articolul 98

Tratamentul acordat Ucrainei în temeiul prezentului acord nu este în nici un caz mai favorabil decât cel acordat de statele membre între ele.

Articolul 99

În sensul prezentului acord, termenul „părți” desemnează Ucraina, pe de o parte, și Comunitatea sau statele membre, sau Comunitatea și statele membre, în conformitate cu competențele lor respective, pe de altă parte.

Articolul 100

În măsura în care domeniile reglementate de prezentul acord sunt reglementate și de Tratatul Cartei Europene a Energiei și de protocoalele acestuia, tratatul în cauză și protocoalele se aplică, de la intrarea în vigoare, acestor domenii, dar numai în măsura în care asemenea aplicare este prevăzută de tratat.

Articolul 101

Prezentul acord se încheie pentru o perioadă inițială de zece ani. Acordul este reînnoit automat anual, în cazul în care nici o parte nu notifică în scris celeilalte părți denunțarea acordului cu șase luni înainte de expirarea acestuia.

Articolul 102

(1) Părțile iau toate măsurile generale sau speciale necesare pentru îndeplinirea obligațiilor în temeiul acordului. Acestea se asigură că obiectivele prevăzute de acord sunt atinse.

(2) În cazul în care oricare dintre părți consideră că cealaltă parte nu și-a îndeplinit o obligație prevăzută de acord, ea poate lua măsurile adecvate. Înainte de aceasta, cu excepția cazurilor de urgență specială, aceasta furnizează consiliului de cooperare toate informațiile relevante necesare pentru o examinare aprofundată a situației, în vederea căutării unei soluții acceptabile pentru părți.

La alegerea acestor măsuri, trebuie să se acorde prioritate celor care duc la cele mai puține perturbări în funcționarea acordului. Aceste măsuri sunt notificate de îndată consiliului de cooperare, în cazul în care cealaltă parte cere acest lucru.

Articolul 103

Anexele I, II, III, IV, V și apendicele și protocolul fac parte integrantă din prezentul acord.

Articolul 104

Până la acordarea unor drepturi echivalente pentru persoane și operatori economici în temeiul prezentului acord, prezentul acord nu aduce atingere drepturilor garantate acestora prin acordurile deja existente care obligă unul sau mai multe state membre, pe de

o parte, și Ucraina, pe de altă parte, cu excepția domeniilor care intră în competența Comunității și fără a aduce atingere obligațiilor statelor membre rezultate din prezentul acord, a domeniilor care intră în competența lor.

Articolul 105

Prezentul acord se aplică, pe de o parte, teritoriilor cărora li se aplică tratatele de instituire a Comunității Europene, a Comunității Europene a Energiei Atomice și a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului și în conformitate cu condițiile stabilite de aceste Tratatate și, pe de altă parte, teritoriului Ucrainei.

Articolul 106

Secretarul general al Consiliului Uniunii Europene este depozitarul prezentului acord.

Articolul 107

Originalul prezentului acord, ale cărui versiuni în limbile daneză, engleză, franceză, germană, greacă, italiană, olandeză, portugheză, spaniolă și ucraineană sunt egal autentice, este depus la secretarul general al Consiliului Uniunii Europene.

Articolul 108

Prezentul acord este aprobat de către părți în conformitate cu procedurile lor.

Prezentul acord intră în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni care urmează datei la care părțile notifică secretarului general al Consiliului Uniunii Europene îndeplinirea procedurilor prevăzute de primul paragraf.

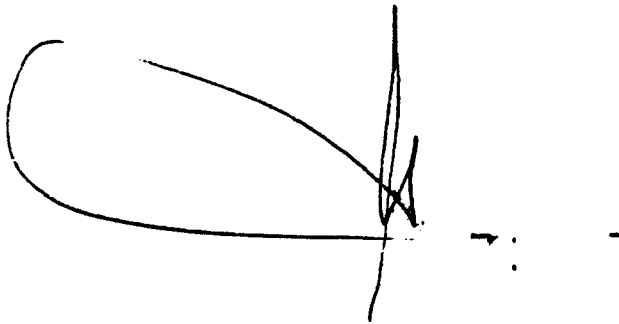
De la intrarea sa în vigoare, și atât timp cât se referă la relațiile dintre Ucraina și Comunitate, prezentul acord înlocuiește Acordul dintre Comunitatea Economică Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste privind comerțul și cooperarea economică și comercială semnat la Bruxelles la 18 decembrie 1989.

Articolul 109

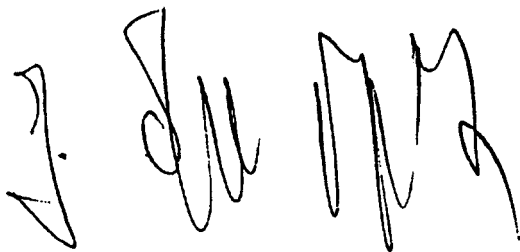
În cazul în care, în așteptarea îndeplinirii procedurilor necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului acord, dispozițiile anumitor părți ale prezentului acord sunt puse în aplicare în 1994 prin intermediul unui acord interimar între Comunitate și Ucraina, părțile contractante convin ca, în această situație, expresia „data intrării în vigoare a acordului” să desemneze data intrării în vigoare a acordului interimar.

Hecho en Luxemburgo, el catorce de junio de mil novecientos noventa y cuatro.
Udfærdiget i Luxembourg den fjortende juni nitten hundrede og fire og halvfems.
Geschehen zu Luxemburg am vierzehnten Juni neunzehnhundertvierundneunzig.
Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις δεκατέσσερις Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα τέσσερα.
Done at Luxembourg on the fourteenth day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-four.
Fait à Luxembourg, le quatorze juin mil neuf cent quatre-vingt-quatorze.
Fatto a Lussemburgo, addì quattordici giugno millenovecentonovantaquattro.
Gedaan te Luxemburg, de veertiende juni negentienhonderd vierennegentig.
Feito em Luxemburgo, em catorze de Junho de mil novecentos e noventa e quatro.
Здійснено в Люксембурзі чотирнадцятого дня червня місяця одна тисяча дев'ятсот дев'яносто четвертого року.

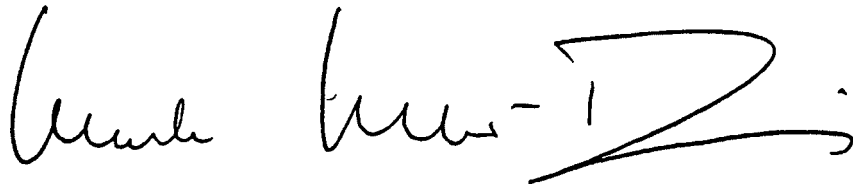
Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

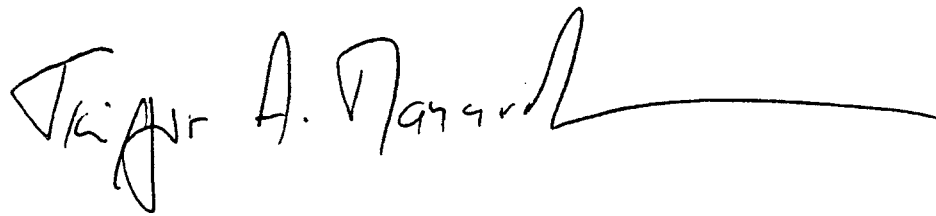
På Kongeriget Danmarks vegne

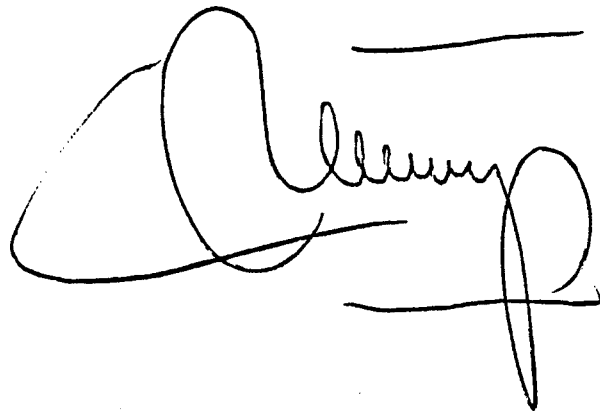
Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Per la Repubblica italiana

Amintore

Pour le Grand-duché de Luxembourg

[Handwritten signature]

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

[Handwritten signature]

Pela República Portuguesa

[Handwritten signature]

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

John Kew

Por las Comunidades Europeas

For de Europæiske Fællesskaber

Für die Europäischen Gemeinschaften

Για τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες

For the European Communities

Pour les Communautés européennes

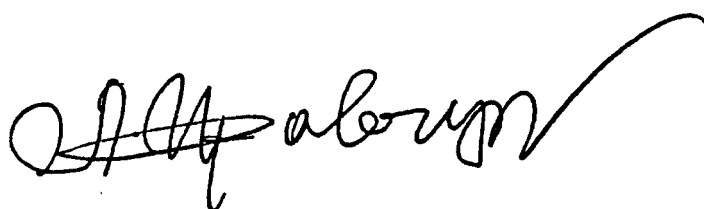
Per le Comunità europee

Voor de Europese Gemeenschappen

Pelas Comunidades Europeias

За Україну

LISTA ANEXELOR

<i>Anexa I</i>	Lista indicativă a avantajelor acordate de Ucraina Statelor Independente în conformitate cu articolul 12
<i>Anexa II</i>	Măsuri excepționale care derogă de la dispozițiile articolului 14
<i>Anexa III</i>	Convenții privind proprietatea intelectuală, industrială și comercială prevăzute de articolul 50 alineatul (2)
<i>Anexa IV</i>	Rezervele Comunității în conformitate cu articolul 30 alineatul (1) litera (b)
<i>Anexa V</i>	Rezervele Ucrainei în conformitate cu articolul 30 alineatul (2) litera (a)
<i>Apendice la anexa V</i>	Servicii financiare: definiții

LISTA PROTOCOALELOR

Protocol privind asistența reciprocă între autoritățile administrative în domeniul vamal

ANEXA I

LISTA INDICATIVĂ A AVANTAJELOR ACORDATE DE UCRAINA STATELOR INDEPENDENTE ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 12

1. *Armenia, Belarus, Estonia, Georgia, Kazahstan, Lituania, Moldova, Turkmenistan, Rusia:*

Nu se aplică taxe de import.

Nu se aplică taxe de export mărfurilor livrate în cadrul unor acorduri de compensare și bilaterale în limita volumelor stipulate în aceste acorduri.

Nu se aplică TVA la export și import.

Nu se aplică accize la export.

Toate Statele Independente: contingentele de export pentru livrarea de mărfuri în conformitate cu acordurile de comerț și de cooperare bilaterale anuale sunt deschise în aceleași condiții ca pentru livrările destinate să acopere necesitățile statului.

2. *Armenia, Belarus, Estonia, Georgia, Kazahstan, Lituania, Moldova, Turkmenistan:*

Plățile se pot efectua în ruble.

Rusia: plățile se pot efectua în ruble sau carboave.

Toate Statele Independente: regim special al operațiunilor necomerciale, inclusiv plățile rezultate din aceste operațiuni.

3. *Toate Statele Independente:* regim special pentru plățile curente.
4. *Toate Statele Independente:* sistem special de prețuri în comerțul cu anumite materii prime și produse semifinite.
5. *Toate Statele Independente:* condiții speciale de tranzit.
6. *Toate Statele Independente:* Condiții speciale pentru procedurile vamale.
-

ANEXA II

MĂSURI EXCEPȚIONALE CARE DEROGĂ DE LA DISPOZIȚIILE ARTICOLULUI 14

1. Măsuri excepționale care derogă de la dispozițiile articolului 14 pot fi luate de Ucraina sub forma restricțiilor cantitative pe o bază nediscriminatorie.
 2. Aceste măsuri se pot aplica numai industriilor tinere sau anumitor sectoare care se află în restructurare sau se confruntă cu dificultăți grave, în special când aceste dificultăți produc probleme sociale importante.
 3. Valoarea totală a importurilor de produse care fac obiectul acestor măsuri nu poate depăși 15 % din importurile totale din Comunitate pe anul precedent, înainte de introducerea oricăror restricții cantitative pentru care există date statistice.
 4. Aceste măsuri se pot aplica numai pe durata unei perioade de tranziție care se încheie la 31 decembrie 1998, cu excepția cazului în care părțile convin altfel, sau când Ucraina devine parte contractantă la GATT, oricare eveniment ar interveni primul.
 5. Ucraina informează consiliul de cooperare cu privire la măsurile pe care intenționează să le adopte în conformitate cu dispozițiile prezentei anexe și, la cererea Comunității, au loc consultări în cadrul consiliului de cooperare cu privire la astfel de măsuri și la sectoarele în care se aplică acestea înainte de intrarea lor în vigoare.
-

ANEXA III

**CONVENȚII PRIVIND PROPRIETATEA INTELLECTUALĂ, INDUSTRIALĂ ȘI COMERCIALĂ
PREVĂZUTE DE ARTICOLUL 50 ALINEATUL (2)**

1. Articolul 50 alineatul (2) privește următoarele convenții multilaterale:
 - Convenția de la Berna pentru protecția lucrărilor literare și artistice (Actul de la Paris, 1971);
 - Convenția internațională pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune (Roma, 1961);
 - Protocol referitor la Acordul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor (Madrid, 1989);
 - Acordul de la Nisa privind clasificarea internațională a mărfurilor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor (Geneva, 1977, amendat în 1979);
 - Tratatul de la Budapesta privind recunoașterea internațională a depozitului microorganismelor în scopul îndeplinirii procedurii de brevetare (1977, modificat în 1980);
 - Convenția internațională privind protecția noilor soiuri de plante (UPOV) (Actul de la Geneva, 1978).
 2. Ucraina depune toate eforturile pentru a adera fără întârziere la Actul din 1991 al Convenției internaționale privind protecția noilor soiuri de plante (UPOV).
 3. Consiliul de cooperare poate recomanda ca articolul 50 alineatul (2) să se aplice altor convenții multilaterale. În cazul în care apar probleme în domeniul proprietății intelectuale, industriale și comerciale care afectează comerțul, au loc consultări urgente, la cererea oricăreia dintre părți, pentru a se ajunge la soluții reciproc satisfăcătoare.
 4. Părțile confirmă importanța pe care o acordă obligațiilor care decurg din următoarele convenții multilaterale:
 - Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale (Actul de la Stockholm, 1967, modificat în 1979);
 - Acordul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor (Actul de la Stockholm, 1967, modificat în 1979);
 - Tratatul de cooperare în domeniul brevetelor (Washington, 1970, amendat și modificat în 1979 și 1984).
 5. De la intrarea în vigoare a prezentului acord, Ucraina acordă societăților și resortisanților comunitari, în ceea ce privește recunoașterea și protecția proprietății intelectuale, industriale și comerciale, un tratament nu mai puțin favorabil decât acela acordat de ea unei țări terțe în conformitate cu acordurile bilaterale.
 6. Dispozițiile alineatului (5) nu se aplică avantajelor acordate de Ucraina oricărei alte țări terțe pe bază de reciprocitate efectivă sau avantajelor acordate de Ucraina unei alte țări din fosta URSS.
-

ANEXA IV

REZERVELE COMUNITĂȚII ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 39 ALINEATUL (1) LITERA (B)**Minerit**

În anumite state membre, drepturile privind mineritul și mineralele pentru societăți care nu sunt controlate de Comunitatea Europeană pot necesita o concesiune.

Pescuit

Accesul la resursele biologice și la zonele de pescuit situate în apele maritime sub suveranitatea sau sub jurisdicția statelor membre și folosirea acestora sunt rezervate navelor de pescuit care arborează pavilionul unui stat membru și sunt înmatriculate pe teritoriul Comunității, în cazul în care nu se prevede altfel.

Achiziționarea de bunuri imobile

În anumite state membre, achiziționarea de bunuri imobile de către societăți care nu se află sub controlul Comunității Europene este supusă restricțiilor.

Servicii audiovizuale, inclusiv radioul

Tratamentul național privind producția și distribuția, inclusiv difuzarea și alte forme de transmisie către public, pot să fie rezervate operelor audiovizuale care respectă anumite criterii de origine.

Serviciile de telecomunicații, inclusiv serviciile mobile și prin satelit**Servicii rezervate**

În unele state membre, accesul la piața serviciilor complementare și a infrastructurilor este supus restricțiilor.

Servicii profesionale

Servicii rezervate persoanelor fizice resortisante ale statelor membre. În anumite condiții, aceste persoane pot înființa societăți.

Agricultura

În anumite state membre, tratamentul național nu se aplică societăților care nu sunt controlate de Comunitatea Europeană și care doresc să înființeze o întreprindere agricolă. Achiziția de plantații viticole de către societăți care nu sunt controlate de Comunitatea Europeană este supusă notificării, sau, după caz, autorizării.

Serviciile agențiilor de presă

În unele state membre există limitări cu privire la participarea străină în societăți de editare, de televiziune și radiodifuziune.

ANEXA V

REZERVELE UCRAINEI ÎN CONFORMITATE CU ARTICOLUL 30 ALINEATUL (2) LITERA (A)

Aplicarea rezervelor din prezenta anexă nu determină, în nici un caz, un tratament mai puțin favorabil decât cel acordat societăților oricărei alte țări terțe.

1. Servicii financiare (astfel cum sunt definite în apendicele la prezenta anexă)**1.1. Servicii bancare și servicii financiare conexe**

Pe o perioadă de tranziție care nu depășește cinci ani de la data semnării prezentului acord, Ucraina poate să continue aplicarea dispozițiilor legale ucrainene referitoare la stabilirea filialelor și a sucursalelor societăților comunitare în Ucraina:

- „privind sistemul de reglementare și control al valutei”;
- „privind băncile și activitățile bancare”;
- „privind garanțiile”;
- „privind valorile și bursa de valori”;
- „privind documentele de privatizare” (referitoare la distribuirea și comercializarea cupoanelor de privatizare).

Pe perioada de tranziție menționată anterior nu se introduc reglementări sau măsuri noi care măresc gradul de discriminare care se aplică filialelor sau sucursalelor societăților comunitare în comparație cu societățile ucrainene.

1.2. Asigurări (astfel cum sunt definite în apendicele la prezenta anexă)

În termen de cinci ani de la data semnării prezentului acord, Ucraina creează condițiile necesare pentru stabilirea societăților de asigurări comunitare, precum și a societăților de asigurări comune, în conformitate cu articolul 30 alineatul (2) litera (a).

Pe durata perioadei de tranziție menționate anterior, nu se introduc noi reglementări sau măsuri care măresc gradul de discriminare care se aplică filialelor sau sucursalelor societăților comunitare în comparație cu societățile ucrainene.

Activitățile de asigurări în anumite sectoare, pentru străini, sunt interzise, limitate sau sunt supuse unor condiții speciale pe durata perioadei de tranziție.

2. Alte domenii

Brokerajul de bunuri imobile, inclusiv terenuri

Proprietatea asupra resurselor naturale și exploatarea acestora

Exploatarea subsolului și a resurselor naturale, inclusiv minieritul; achiziția și vânzarea resurselor naturale.

Pescuitul

Accesul la resursele biologice și la zonele de pescuit situate în marea teritorială ucraineană și în zona economică exclusivă a Ucrainei precum și exploatarea acestora sunt supuse unor restricții.

Vânătoarea este restricționată în conformitate cu legislația Ucrainei.

Agricultura

Achiziția și vânzarea terenurilor agricole și a pădurilor.

Închirierea bunurilor proprietate a statului

Se poate solicita ca plata închirierii bunurilor proprietate a statului să fie făcută în valută liber convertibilă.

Telecomunicații

Stabilirea societăților controlate de străini poate fi supusă autorizării.

Societățile de mass-media

Anumite limitări ale participării străine la activitățile de mass-media.

Anumite activități profesionale

Activitățile profesionale în anumite sectoare sunt rezervate resortisanților ucraineni sau sunt supuse unor cerințe speciale (medicină, educație, servicii juridice, cu excepția consultanței în afaceri cu aspecte juridice relevante).

Clădiri istorice și monumente

*Apendice la anexa V***Servicii financiare: definiții**

Prin serviciu financiar se înțelege orice serviciu de natură financiară oferit de prestatorul de servicii financiare al unei părți. Serviciile financiare includ următoarele activități:

A. Toate serviciile de asigurări și serviciile conexe.

1. Asigurarea directă (inclusiv coasigurarea)
 - (i) de viață;
 - (ii) generală.
2. Reasigurarea și retrocesiunea.
3. Intermedierea asigurărilor, precum brokerii și agenții.
4. Servicii auxiliare asigurărilor, precum consultanța, actuariatul, evaluarea riscurilor și soluționarea cererilor de despăgubire.

B. Servicii bancare și alte servicii financiare (exclusiv asigurările)

1. Acceptarea depozitelor și a altor fonduri rambursabile de la populație.
2. Împrumuturi de toate tipurile, în special creditul de consum, creditul ipotecar, factoringul și finanțarea tranzacțiilor comerciale.
3. Leasing financiar.
4. Toate serviciile de plăți și de transfer al banilor, inclusiv cardurile de credit și cardurile de debit, cecurile de călătorie și cecurile bancare.
5. Garanții și angajamente.
6. Efectuarea de tranzacții în nume propriu sau în numele clienților, fie pe piața bursieră, pe piața extrabursieră a titlurilor de valoare sau prin alte modalități, cu:
 - (a) instrumente ale pieței monetare (inclusiv cecuri, cambii, certificate de depozit etc.);
 - (b) schimb valutar;
 - (c) produse derivate, inclusiv, fără a se limita însă la contracte futures și contracte cu opțiuni;
 - (d) instrumente ale cursului de schimb sau ale ratei dobânzii, incluzând produse precum swap-urile, contractele forward pe rata dobânzii etc.;
 - (e) valori mobiliare transferabile;
 - (f) alte instrumente și active financiare negociabile, inclusiv lingouri.
7. Participarea la emisiunea de valori mobiliare de toate tipurile, incluzând subscripțiile și plasamentele ca agent (public sau privat) și prestarea de servicii conexe acestor emisiuni.
8. Brokeraj monetar
9. Gestionarea activelor, în special gestionarea numerarului sau a portofoliului, toate formele de gestionare a investițiilor colective, gestionarea fondurilor de pensii, de servicii de custodie, depozitare și de consignatie.
10. Servicii de soluționare și de compensare a activelor financiare, inclusiv valorile mobiliare, produsele derivate și alte instrumente negociabile.
11. Furnizarea și transferul de informații financiare și prelucrarea datelor financiare și a programelor de calculator conexe de către prestatorii de alte servicii financiare.
12. Servicii de consultanță și alte servicii financiare auxiliare privind toate activitățile enumerate anterior la punctele 1-11, inclusiv informațiile și analizele dosarelor de credit, cercetare și consultanță privind investițiile și portofoliul, consultanță privind achizițiile și restructurarea și strategia societăților.

Următoarele activități sunt excluse din definiția serviciilor financiare:

- (a) Activitățile desfășurate de băncile centrale sau de alte instituții publice în cadrul politicii monetare și a cursului de schimb.
 - (b) Activitățile desfășurate de băncile centrale, agențiile sau departamentele guvernamentale sau instituțiile publice în contul sau cu garanția guvernului, cu excepția cazului în care aceste activități pot fi desfășurate de prestatori de servicii financiare în concurență cu astfel de entități publice.
 - (c) Activități care fac parte din sistemul legal de securitate socială sau de pensii publice pentru limită de vârstă, cu excepția cazului în care aceste activități pot fi desfășurate de prestatori de servicii financiare în concurență cu entități publice sau instituții private.
-